

PROGRAM

BÅSTAD - SÅ IN I

NORDEN

BÅSTAD
KAMMARMUSIK
FESTIVAL
26 JUNI
1 JULI 2023

KONSTNÄRLIG LEDARE
CATHRINE WINNES

MUSIK I SYD
SKÅNE · KRONBERG

*Till fots
fick jag gå genom solsystemen,
innan jag fann den första tråden av min röda dräkt.
Jag anar ren mig själv.
Någonstädes i rymden hänger mitt hjärta,
gnistor strömma ifrån det, skakande luften
till andra måttlösa hjärtan.*

ur Rosenaltaret av Edith Södergran

innehåll

Båstad - så in i Norden!.....	4
Kära festivalpublik.....	6
Som ett samtal mellan vänner	7
Årets festivaltonsättare Steingrímur Rohloff	8
Olav Christopher Jensen.....	11
Edith Södergran	12
Podcasten Båstad Kamarmusik.....	13
Programöversikt	14

PROGRAM

Måndag 26 juni	16
Tisdag 27 juni	22
Onsdag 28 juni	32
Torsdag 29 juni.....	41
Fredag 30 juni	49
Lördag 1 juli.....	56
Medverkande	67
Master Class.....	79
Tack	89
Organisation	90
Biljettinformation.....	91

BÅSTAD - SÅ IN I NORDEN!

I årets festival lar vi den nordiske musikken få spille hovedrollen. Den skal «debatteres» av våre nabolands solister og ensembler, mens vi leker med spørsmål som -Hva er typisk dansk, typisk svensk eller typisk finsk, og når brytes myten om vår identitet?

Vi inviterer musikere og ensembler dette året som har røtter i flere nordiske land, og som kan peke på både likheter og ulikheter i Norden. I tillegg til stjernelaget Stockholm Syndrome Ensemble kommer også de to pan-skandinaviske kvartettene Messiaen Quartet Copenhagen og Opus13. Sistnevnte er i ferd med å gjøre kometkarriere, og vi fortet oss med å booke dem nå mens vi enda hadde sjansen.

Den anerkjente norske folkemusikeren Nils Økland er en av frontfigurene i «Oriental Winds of the Baroque» der den nordiske

tradisjonsmusikken smeltes sammen med barokkmusikk og med folkemusikk så langt av gårde fra som til Vest-Afrika. Med seg har de Kouame Sereba fra Elfenbenskysten, som også vil gi oss en nydelig opplevelse under «Barnas Båstad.»

Født i samme år, er Nielsen og Sibelius to selvsikre parhester denne festival. I tillegg ba vi Samuli Örnströmer og Erik Heide om å gi oss den «finske musikken vi ikke visste at vi ville ha». Og i denne frossa i nordiske land, får vi også kontakt med Landet som ikke är. Markeringen av Edith Södergran

gjøres av Stina Ekblad, bare få dager etter 100-årsdagen for Södergrans død.

Festivalkomponist

Den islandske komponisten Steingrímur Rohloff er årets festivalkomponist. Han er virksom i København, der han bor sammen med den svenske fiolinisten Malin William-Olsson, som også er gjest på vår festival. Dermed er det duket for et bestillingsverk av riktig inter-nordisk kaliber, idet Rohloff komponerer et helt nytt verk til Stockholm Syndrome Ensemble, bestilt av Båstad Kamarmusikfestival. Rohloff er en av Skandinavias mest framtreddende komponister, og hans musikk er full av ideer og glitrende farger!

Frokostklubben på radion

Start gjerne dagen med oss i «Frokostklubben!» 17.mai-frokost og danske smørrebrød vil ledsage underholdende filosoferinger rundt språkene våre, hva som er typisk for våre betende og for vår kunst.

Hva i all verden en «Pseudo-vitenskapelig Musikkalong» er, vet ingen. Det skjer for første gang i Båstad, når Ladan forvandles til fredags-Pub, og kompisene Rohloff & Nystrøm med gjester byr på innslag av kategorien «Bonusmateriale,» i en høyst uformell tone.

Båstad går over grensen

I dagens Europa har ordet «grense» igjen blitt gjenstand for ny refleksjon. Med denne

utgaven av Båstad Kamarmusikfestival ønsker vi å betone verdien av godt naboskap, toleranse og forståelse. Derfor belyser vi ikke bare vår egen nordiske kultur, men henter også inn andre impulser som hører Norden til. Vestafrikanske rytmer og streif av orienten kommer langveis fra, og beriker vår nordiske musikk.

En av sommerens artister, Rolf-Erik Nystrøm, har det med å bryte alle grenser for hva vi forventer at man kan gjøre med en saxofon. Han kan få den til å låte som et bukkehorn like mye som en seljeføyte, han stjeler repertoar fra andre instrumenter, blander stilarter og hopper fra Be-Bop til Biber på to sekunder. Det klarer han, fordi han respektfull lærer seg hvordan det skal gjøres. Deretter leker han med det. Slik fleksibilitet passer godt på årets 2023-festival. Det er jo slik gode naboer gjør: Låner ut men tjuvlåner litt også, henter inspirasjon men verdsetter tradisjon, respekterer grensene men møtes ofte. De har sin egen identitet, men de hører også sammen.

Vi gleder oss til å ønske velkommen til Båstad - så INN I NORDEN!

Cathrine Winnes

Kunstnerisk Leder for
Båstad Kamarmusikfestival

Kära festivalpublik!

Varmt välkomna till sommarens kammarmusikfestival! Årets festival heter "Båstad - så in i Norden".

Vi kommer även i år att ha Frukostklubben varje morgon med början på tisdagen i Orangeriet i Norrvikens Trädgårdar och de följande dagarna i Apelrydsladan där de kommer att ledas av Karsten Thurffjell. Det kommer bli både föredrag och musik.

Sommaren är som bäst runt midsommar, så passa på att upplev delar av vår vackra halvö. Vi kommer att ha konserter i Maria kyrkan inne i Båstad, i Hovs kyrka, i Torekøvs kyrka och naturligtvis i Kulturhuset Ravinen och Apelrydsladan.

Även i år har vi en fullskalig festival med mycket härlig musik av olika slag! Det är Cathrine Winnes tredje år som är konstnärlig ledare och tillsammans med vårt fantastiska programråd och Susette Johansson på Musik i Syd har hon satt ihop ett konsertprogram som vi tror ni kommer att gilla!

Det är mitt andra år som ordförande i Kammarmusikföreningen och vi i styrelsen skall fortsätta att ge er de bästa konserter, inte bara under festivalen, utan även under våra populära söndagskonserter under vinterhalvåret i Kulturhuset Ravinen. Vi uppskattar mycket de tips vi kan få från er publik, vad ni vill höra mer av under året och kom gärna med förslag till styrelsen, antingen direkt till oss som arbetar under festivalen eller sänd ett mejl via vår hemsida.

Liksom tidigare år är denna festival ett resultat av ett samarbete med vår konstnärlige ledare, Cathrine Winnes, Musik i Syd och Båstads Kammarmusikförening.

Hans Lanner

Vi i styrelsen vill rikta ett stort tack till Cathrine Winnes för hennes sprudlande tankar och idéer och till kollegorna på Musik i Syd! Tack också till Tongivande Vänner och alla sponsorer, stora som små. Alla är lika värdefulla för oss och det är helt avgörande med ekonomiska bidrag för att kunna genomföra festivalen.

Sist, men inte minst, vill jag och styrelsen rikta ett stort tack till alla funktionärer som också gör detta möjligt genom att fixa allt som hör festivalen till, köra artister, bädda sängar, bära flyglar, bord etc, servera i caféet och champagnebaren, ta emot biljetter, ja listan kan göras lång och utan er hade detta inte varit möjligt! Stort Tack!

Vill med dessa ord, kära publik, hälsa er varmt välkomna till årets Festival 2023, mycket nöje!

Hans Lanner
Ordförande i Båstads Kammarmusikförening

Som ett samtal mellan vänner

Som ett samtal mellan vänner, så enkelt kan begreppet kammarmusik beskrivas. En fras som börjar i en stämning, fångas upp och utvecklas av någon annan. Vilken slutsats ska man komma fram till denna gång? Avslutas samtalet med en fråga eller ett utropstecken?

Att som musiker vara del av ett kammar-musikaliskt samtal är bland det bästa som finns, men lika inspirerande är att som lyssnare få ta del av de berättelser som förmedlas. Att fångas av dramat i musiken eller dras med i den lättsamma och lustfyllda dialogen som lockar till skratt.

Kombinationen kammarmusik och festival är oslagbar. Här förs samtalet som börjar i musiken vidare med både gamla och nyfunna vänner över ett glas i pausen eller under promenaden till nästa konsert. I Båstad ligger allt nära, och nära kommer vi både musiken och musikerna som finns på plats under flera dagar.

Kammarmusiken som begrepp har funnits sedan den tidiga barocken. Då var det ordet som stod i fokus och kom först, före musiken vars uppgift var att färga och förstärka affekten i varje stavelse – prima le parole, poi la musica.

Då som nu innehåller kammarmusiken ett brett spektrum av berättelser med olika besättningar och tonfall. I årets festival bjuds vi in att reflektera lite extra över det nordiska. Och är det kanske de nordiska språkens avtryck som vi hör i Alice Tegnér's violinsonat eller Steingrímur Rohloff's stråkkvartett?

Foto: Kristina Strand Larsson

Att både få börja och avsluta dagen med musik gör något med oss människor och när återseendets – och återhörandets - glädje blandas med nya infallsvinklar, nya möten och okända tonfall, upplever jag att nyfikenheten frodas lite mer än i vår vardag.

I en ofta välplanerad och inrutad tillvaro tror jag att det är just detta som vi människor behöver. Koppla upp oss mot musiken. Se och lyssna till varandra och dela en upplevelse. Skapa en ny berättelse.

Susanne Rydén
VD, Musik i Syd

Bryter gränserna mellan konstformerna

Den tysk-isländska kompositören Steingrímur Rohloff komponerar verk för tre danska symfoniorkestrar | Släppte ett album tidigare i år med Esbjerg Ensemble | Experimenterar hellre än är marknadsvänlig

av Ragnheiður Birgisdóttir

"Jag är så glad över att få skriva så mycket för dessa danska orkestrar som tycks ha fått upp ögonen för mig", säger isländsk-tyske tonsättaren Steingrímur Rohloff i ett telefonsamtal från reportern på andra sidan havet en morgon i december (som råkar vara Steingrímurs femtioårsdag) och som vill veta mer om hans arbete i Danmark.

Steingrímur har fått beställning att komponera fyra verk för tre framstående danska symfoniorkestrar. Den 17 mars uruppför Aalborg Symfoniorkester ett verk av honom. Det är en så kallad "Concerto Grosso", dvs ett verk för stor orkester och ett antal solister. De fyra solomusiker det handlar om är utlånade av Berlinfilharmonikerna och spelar bleckblåsinstrument. "Det är ett stort verk som jag är mycket stolt över, det är som en dröm att få höra dessa solister spela", säger han.

Teaterinfluens och nytänkande

Steingrímur har även blivit ombedd att komponera ett stycke för en konsert med Copenhagen Phil, tillägnat kompositören Robert Schumann för att uruppföras i början av mars. Det är en del av konsertserien

"Avgörande ögonblick" som gör nedslag i viktiga skeden i musikhistorien.

"Jag har skrivit ett stycke om honom som jag kallar "Schumann-Fragmente". Han dog tidigt och hans liv var ganska tragiskt. Det blir konsertens kulmen. "Verket är skrivet för solist och orkester, och är påverkat av teater då orkestern rör sig runt i rummet. Elektronisk musik samt referenser till Schumanns verk finns också med. "Här är ett visst nytänkande och jag fick fint gehör hos orkestern som accepterade mina idéer väldigt bra"

Även Odense symfoniorkester har beställt verk av Steingrímur, "War Requiem" och "Doppelgänger-Konzert". I det senare förvandlas violasolisterna till sina halvmusikaliska dubbelgångare. Det förstnämnda verket är en krigssjälämässa för sångsolister, kör och orkester. "Det kastar ljus över krigets mörker och visar dess olika sidor. Det är närmast en politisk själämässa med belysning på samtiden" (...)

"Jag studerade först i Köln i Tyskland och sedan i Paris. För mig var det bra att studera i Paris med tonvikt på orkesterarrangering, där hade man en orkester att jobba med, så man fick uppleva sin musik när den spelades

av orkestern. Så skälet till att jag är efterfrågad idag kan hänföras till studieåren i Paris. Att förhandla med en stor orkester är komplicerat, det är både socialt och fonetiskt komplext."

För mig är det inte särskilt viktigt att göra kommersiell konst, då skriver jag hellre mycket modern musik.

Steingrímur gillar att skriva på ett experimentellt vis. Han nämner som exempel sina mycket experimentella operor där han blandar olika konstformer. "Jag jobbar till exempel med videor, där sångarna sjunger duett med sig själv på video, och jag har låtit slagverkare spela på sin egen nakna överkropp. Jag har provat en hel del som är verkligt "avantgarde". För mig är det inte särskilt viktigt att göra kommersiell konst, då skriver jag hellre mycket modern musik."

Grekisk inspiration

Steingrímur släppte nyligen ett album med sin musik i framförande av Esbjerg Ensemble,

där några av Europas bästa musiker ingår. Den innehåller ett utdrag ur hans opera "Lysistrate" med text av Peter Laugesen, uppförd i Odense. "Så skrev jag ett annat stycke om "Medea", där finns motiv jag jobbat mycket med. Det här albumet är lite svartvitt. Vi har dessa två grekiska kvinnliga karaktärer; den ena som mördade sina egna barn och den andra som är fredens budbärare", säger han och tillägger:

"Jag trivs verkligen när jag jobbar med teaterformen och vill fortsätta med det eftersom den innehåller så många konstformer i sig, och det är intressant att arbeta med historier som de antika grekiska berättelser och det visuella. Jag gillar att bryta ner gränserna mellan konstformerna."

Danska radion utsåg Steingrím till sin representant vid International Rostrum of Composers med stycket "Die 4 Himmelsrichtungen" då radiostationer från hela världen utser och sänder sitt lands bästa nutida klassiska verk.

"Stycket är skrivet för en kvartett bestående av min flickvän och våra vänner som alla bor här precis bredvid oss, på Østerbro.

Jag ville utmana mig själv med ett svårt och spektakulärt verk." Noteras bör att Steingrímur tidigare har representerat Island på denna festival.

"De var bara superstjärnor"

Det intressanta är att islänningar ser honom som islänning medan danskar betraktar honom som en dansk kompositör. På frågan vad han själv tycker han är han säger att det är svårt att säga. Han har bott i Danmark i arton år, är född på Island men uppvuxen i Tyskland. Hans mor heter Unnur Sigurðardóttir och är från Sámsstaðir i Fljótshlíð, medan hans far, dr. Alfred Rohloff, är tysk.

"Jag talar danska varje dag och jag försöker tvinga mig att prata tyska med mina barn så de lär sig det. Jag har aldrig känt mig mer tysk än isländsk, och har alltid haft en stark koppling till Island där många framfört min musik, till exempel Caputensemblen och Islands Symfoniorkester. Men jag har alltid varit ledsen över att jag inte talar bättre isländska."

Karriären som tonsättare är verkligen färgad av studieåren i Tyskland och Frankrike, och han kan särskilt sakna Frankrike dit han kommer alltför sällan. "Jag är så tacksam över att danska orkestrar är så intresserade av att spela mina verk, då Tyskland och Frankrike, som är tungviktsländer när det kommer till kultur och konst, har en bättre infrastruktur för sådan musik som jag komponerar."

När han ombeds att se tillbaka efter något som han särskilt vill komma ihåg så här långt, nämner han samarbetet med tyska Ensemble Modern som en höjdpunkt. "Det är jag verkligen glad över. När jag var student i Köln och upplevde dem på konserter var de bara superstjärnor i mina ögon. Så nog är det anmärkningsvärt att de nu är mina vänner och kollegor."

Artikeln är återgiven med tillstånd från Morgunblaðið och översatt av Gerd Román Hall.

Möt Steingrímur! Han medverkar i konsert 18. Och mer musik av honom kan du höra på konserterna nr 10, 14, 18, 19 och 22.

Om verken som nämns i intervjun:

War Requiem för solister, kör och symfoniorkester till texter av dramatikern och regissören Bent Nørgaard, uruppfört 4 maj 2023 i Odense konserthus. Efter det att artikeln ovan publicerades förändrades arbetet med rekviert i takt med vad som hände i omvärlden, och den musikaliska berättelsen blev universell och smärtsamt relevant; att definiera krigets väsen i alla tider.

Concerto Grosso (2020) för fyra solister och symfoniorkester, 25 min, beställt och uruppfört av Aarhus Symfoniorkester

Doppelgängerkonzert (2022) Dubbelkonsert för två soloviolor och symfoniorkester, 30 min,

beställt och uruppfört av Rafaell Altino och Odense Symfoniorkester
Die 4 Himmelsrichtungen (2020) för klarinett, violin, cello och piano, 20 min, beställt och uruppfört av Messiaen Quartet Copenhagen. Spelas på konsert nr 10!
Schumann-Fragmente (2020) för baryton, symfoniorkester och ljudband. Textfragment Heinrich Heine. Beställt och uruppfört av Copenhagen Phil.
Five songs by Medea (2019) för 10 instrument och mezzosopran, 20 min, beställt och uruppfört av Tuva Semmingesen och Esbjerg Ensemble.
Lysistrate (2015–16) opera för 6 sångare och sinfoniotta, libretto Peter Laugesen fritt efter Aristofanes, 75–80 min

För övriga verk av Steingrímur se: edition-s.dk/composers/steingrimur-rohloff

Olav Christopher Jensen

Olav Christopher Jensen (f. 1954 i Sortland, Norge) är en av sin generations främsta konstnärer från Norden och har vunnit internationellt erkännande för sina särpräglade och mångfacetterade målningar, samt för sina egenartade skulpturer. Hans produktion omfattar teckning, akvarell, grafiska verk, bokillustrationer och publikationer. Genom att arbeta samtidigt med flera serier och medier växlar Jensen mellan de olika verken mentalt och fysiskt; från informella och snabbt målade bilder till mer strikta och formella målningar, i mycket stora såväl som intima format. Hans verk, som ständigt utforskar och anammar nya metoder och tekniker, innehåller både kontinuitet och mångfald, där det växer fram en rik visuell vokabulär. Målningarna öppnar upp ett filosofiskt utrymme för dialog och reflektion, och uppmuntrar betraktaren att avslöja färgskikt och dechiffrera kryptiska symboler, som på en resa genom det abstrakta måleriets historia. Jensen har under åren producerat

flera offentliga uppdrag, allt från väggmålningar och väggreliefer till fristående monumental skulpturer.

Jensen bor och arbetar i Berlin och i Lya, Sverige. Han utnämndes till professor vid Hochschule für Bildende Künste i Hamburg 1996 och har sedan 2007 innehaft en professur vid Hochschule für Bildende Künste Braunschweig i Tyskland. Han är representerad i viktiga offentliga samlingar, inklusive Museum of Modern Art, New York, Moderna Museet, Stockholm, Astrup Fearnley Museum, Oslo, Centre Pompidou, Paris, Kunstmuseum Bonn, Kiasma, Helsingfors, Preussischer Kulturbesitz, Berlin, Marta Herford, Tyskland och Nationalmuseet för konst, arkitektur och design i Oslo. Han har haft stora utställningar på Astrup Fearnley Museum of Modern Art, Oslo, Kiasma Museum of Contemporary Art, Helsingfors, och Kunstmuseum Bonn, Tyskland.

Text: Espen Ryvarden på Galleri Riis.

Konstlotteri

Konstverket, en oljemålning av Olav Christopher Jensen, kommer under festivalveckan att lottas ut till förmån för kammarmusikfestivalen. Lotter kommer att säljas vid konserttillfällena.

Olav Christopher Jensen har under hela sommaren utställning på kulturhuset Ravinen.

Oljemålning på canvas, *Altagskunst* 22x27 cm

Edith Södergran

en modernistisk föregångare

Den finlandssvenska modernismen är viktig för litteraturen i det svenska språkområdet och för världslitteraturen. En grupp modernister framträder och säregnast och friast är Edith Södergran som blir föregångare för den finlandssvenska modernismen.

Hon föddes 1892 i Sankt Petersburg som enda barnet till svenskspråkiga föräldrar. Familjen flyttade till Raivola på Karelska näset men tillbringade vintrarna i Sankt Petersburg där dottern gick i en tysk skola. Hon kom tidigt i kontakt med litteratur på flera språk och under ungdomsåren skrev hon poesi främst på tyska, men även på ryska, svenska och franska. 1909 diagnostiserades hon med tuberkulos och under några år tillbringade hon mycket tid i Schweiz där hon fick behandling mot sjukdomen.

1916 debuterade Edith Södergran med samlingen *Dikter* som väckte stor uppmärksamhet med sin fria vers och sitt motsägelsefulla språk. Några recensenter uppskattade dikterna, men många ogillade den fria versen. Här finner vi *Dagen svalnar*, en anti-tetiskt uppbyggd dikt om ett kärleksmöte där kvinnans glöd ställs mot mannens kyla.

När *Septemberlyran* kom ut 1918 hade familjen ruinerats efter den ryska revolutionen och Edith Södergran och modern levde isolerade och fattiga i Raivola. *Septemberlyran*, vars bildspråk och teknik är djärvare, utsattes för nedgörande recensioner men många författare försvarade poeten och yngre diktare upptäckte henne i samband med den uppmärksamhet diktsamlingen fick. Bland alla manliga poeter kom en självmedveten

Edith Södergran ur boken "En annan Edith", kolorerad av Nina Ulmaja. Pressbild. Svenska litteratursällskapet i Finland

kvinnor som bröt mot alla regler. I dikterna ser man spår av inbördeskriget och av Nietzsches övermänniskoideal som i dikten *Världen badar i blod*. I förordet till diktsamlingen skriver Södergran "Min självsäkerhet beror på att jag har upptäckt mina dimensioner. Det anstår mig icke att göra mig mindre än jag är".

Nästa diktsamling *Rosenaltaret* kom 1919. I *Till fots fick jag gå genom solsystemet* finns kosmiska visioner, en stor kontrast till det avskärmade liv Edith Södergran levde.

Mot slutet av livet sökte hon sig till den kristna tron. Detta är tydligt i den postuma diktsamlingen *Landet som icke är*. Edith Södergran dog den 24 juni 1923.

Hennes liv och fem diktsamlingar har inspirerat många författare. Dikterna är översatta till cirka fyrtio språk och hundra år efter hennes död kommer det ut nya musikaliska tolkningar av hennes dikter och en bok om hennes fotografier.

Podcasten Båstad Kammarmusik

Båstad Kammarmusikfestival är alltid i framkant. Var uppstod den första festivalpodden för klassisk musik? I Båstad förstås, 2015. Att kalla de första avsnitten ”prövande” är verkligen rätt. Tekniskt - en fullt utrustad studio i Båstads centrum med en programledare som hade viss radio-/tv-erfarenhet, men bara som medverkande. Och medverkande som togs med överrumpling. Det var roligt, det blev bra - och hörvärt.

Grundidén är att låta musiker, publik och arrangörer berätta. Berätta om hur de tänker, hur det är att spela (eller lyssna) och vad för slags musik de tror på. Podden är tekniskt en frukt av det digitala: Ingen bestämd programtid – vi pratar så länge ämnet räcker – eller i fråga om musikerna så länge deras paus varar. Det går att redigera, lägga in musik efteråt, men i princip är det ett direkt samtal som sedan bevaras och kan höras år efter år.

Programledare är Barbro Hedvall, och för produktion står Linus Lindgren.

Barbro Hedvall
Foto: Anna Aatola

Grundidén är att låta musiker, publik och arrangörer berätta. Berätta om hur de tänker, hur det är att spela (eller lyssna) och vad för slags musik de tror på.

Du finner programmen på: bastadkammarmusik.se/podcast och i diverse podcastappar, till exempel Itunes och Castbox. Använd sökordet ”Båstad Kammarmusik”.

Måndag 26 juni

Så in i Norden

INVIGNINGSCEREMONI

14.00 Birgit Nilssons plats

Rolf-Erik Nyström – saxofon

1. BÅSTAD - SÅ IN I NORDEN

14.30 Mariakyrkan | 60 min

Viktor Wennesz – klarinett
Rolf-Erik Nyström – saxofon
Ole-Kristian Andersen – trombon
Nils Økland – hardingfela
Carl-Oscar Østerlind – cello
Kristoffer Hyldig – piano

2. PANSKANDINAVISK ÖPPNING

19.00 Apelrydsladan | 90 min
inkl. paus

Opus13

Messiaen Quartet Copenhagen

Tisdag 27/6

Sisu Suomi

3. FRUKOSTKLUBBEN - TILL FOTS GENOM SOLSYSTEMET

09.30 Orangeriet Norrvikens
trädgårdar (frukost från kl.08.30)

Mime Brinkmann – cello,
Stina Ekblad – recitation

4. FRÅN SIBELIUS TILL SAARIAHO

14.00 Ravinen | 100 min inkl.
paus

Erik Heide – violin
Magda Stevenson – viola
Samuli Örnströmer – cello
Kristoffer Hyldig – piano

5. SKANDINAVISKA DRÖMMAR

17.00 Apelrydsladan | 90 min
inkl. paus

Carion Wind Quintet

6. WINLAND TOLKAR NORDEN OCH NYA VÄRLDEN

20.00 Ravinen | 60 min

Ida Falk Winland – sopran
Daniel Thorell – cello
Gunnel Lundberg – piano
Opus13

Onsdag 28 juni

Ny dansk – gammel dansk

7. FRUKOSTKLUBBEN – DANSKE SMØRREBRØD

10.00 Apelrydsladan
(frukost från kl. 09.00)

Dansk gambit med Båstad
Masterclasses

Vår mat – hur smakar den?
Karsten Thurfjell kåserar

Mime Brinkmann – cello
Nils Økland – hardingfela, violin

8. DANSK GULDÅLDER

14.00 Ravinen | 90 min inkl. paus

Carl-Oscar Østerlind – cello
Kristoffer Hyldig – piano
Opus13

9. NIELSEN OCH BEETHOVEN

17.00 Apelrydsladan | 60 min

Egils Šēfers – klarinett
Niels Anders Vedsten Larsen –
fagott
David M.A.P. Palmquist – horn
Malin Broman – violin
Magda Stevenson – viola
Johannes Rostamo – cello
Rick Stotijn – kontrabas

10. MESSIAEN QUARTET COPENAHGEN

19.30 Apelrydsladan | 100 minuter
inkl. paus

Messiaen Quartet Copenhagen

Torsdag 29 juni

Norge og verden

11. FRUKOSTKLUBBEN – 17 MAI-FROKOST

10.00 Apelrydsladan
(frukost från 09.00)

Ohögtidligt om högtider
Karsten Thurffell kåserar

Malin Broman – violin
Johannes Rostamo – cello
Simon Crawford-Phillips – piano

12. PERPETUUM MOBILE

17.00 Ravinen | 100 min inkl.
paus

Stockholm Syndrome Ensemble

13. ORIENTAL WINDS OF THE BAROQUE

20.00 Hovs kyrka

Oriental Winds of the Baroque

Fredag 30 juni

Swedish open

14. FRUKOSTKLUBBEN – SILL OCH MACKOR

10.00 Apelrydsladan
(frukost från 09.00)

Hur vi betar oss
– en Bellmanhistoria
Karsten Thurffell kåserar

Bernt Ola Volungholen – baryton
och gitarr

Rolf-Erik Nyström – saxofon
Kristoffer Hyldig – piano
Martin Lissola – viola

15. AVSLUTNINGSKONSERT FÖR BÅSTAD MASTER CLASS

14.00 Apelrydsladan

Båstad Master Class

16. EN SOMRIG VINTERRESA

16.00 Torekovs kyrka | 100 min
inkl. paus

Bernt Ola Volungholen – baryton
Jonas Nordberg – ärkeluta
Emma Nyman – violin
Malin William-Olsson – violin
Martin Lissola – viola
Johannes Rostamo – cello

17. SVENSKTOPPAR

19.00 Torekovs kyrka | 70 min

Malin Broman – violin
Rick Stotijn – kontrabas
Simon Crawford-Phillips – piano

18. PSEUDOVETENSKAPLIG MUSIKSALONG

21.00 Apelrydsladan

Festivalkompositören Steingrímur
Rohloff och saxofonrebellerna
Rolf-Erik Nyström bjuder in till
salong!

Lördag 1 juli

Lokatönleikar

19. FRUKOSTKLUBBEN – FLATKÖKUR

10.00 Apelrydsladan
(frukost från kl. 09.00)

Nordiska språk och den gamla
litteraturen
Karsten Thurffell kåserar

Marianne Sihvonen – flöjt
Carl-Oscar Østerlind – cello
Alvi Joensen – gitarr
Kristoffer Hyldig – piano

20. BARNENS BÅSTAD: KOUAME MÖTER BARNEN

13.00 Apelrydsladan

Kouame Sereba – sång och tradi-
tionella afrikanska slagverk

21. BAROCK, SÅ IN I NORDEN!

16.00 Ravinen | 60 min

Bernt Ola Volungholen – baryton
Emma Nyman – violin
Martin Lissola – viola
Johannes Rostamo – cello
Jonas Nordberg – ärkeluta

22. GRAND FINALE: MARATON MOT NATT

18.00 Apelrydsladan

Viktor Wenzesz – klarinett, Rolf-
Erik Nyström – alt- och sopranino-
saxofon, Raquel Andueza – sopran,
Bernt Ola Volungholen – baryton,
Kouame Sereba – sång, dodo,
kalimbas, slagverk, Emma Nyman
– violin, Malin William-Olsson –
violin, Martin Lissola – viola, Jo-
hannes Rostamo – cello, Carl-Oscar
Østerlind – cello, Kristoffer Hyldig
– piano, Simon Crawford-Phillips
– piano, Jesús Fernández Baena –
teorb, Johan Nordberg – ärkeluta,
Messiaen Quartet Copenhagen,
Stockholm Syndrome Ensemble

program

MÅNDAG

26 JUNI

SÅ IN I NORDEN

Kolorerat vykort från stationsområdet i Båstad
Källa: Sandström, Arne, Vykortets Historia

INVIGNINGSCEREMONI

14.00 Birgit Nilssons plats

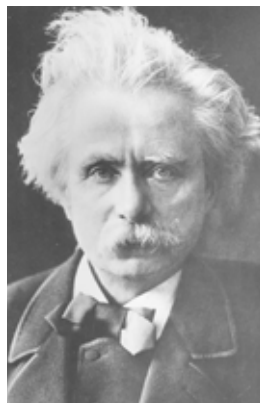
Rolf-Erik Nyström (f. 1975)

Båstad Ouverture – uruppförande

Verden i Båstad – improvisationer över folktoner från landområdena som berörs under festivalen

Rolf-Erik Nyström – saxofon

Edvard Grieg.
Bergen Offentlige Bibliotek.

I. BÅSTAD - SÅ IN I NORDEN

14.30 Mariakyrkan | 60 min

En norsk och en dansk och en Bellman och dessutom en egen festivalonsättare från Island. Möt centrala musiker från årets festival, då vi presenterar lite av veckans innehåll, och varför vi tycker att årets tema är så in i Norden rätt!

Edvard Grieg (1843–1907)

Sommerfugl ur *Lyriska stycken op 43*

Nocturne ur *Lyriska stycken op 54*

Bryllupsdag på Trolldhaugen ur *Lyriska stycken op 65*

Kristoffer Hyldig – piano

Trad. från Bjerkreim i Rogaland

Hullaslag

Nils Økland (f. 1961)

Biberslått

Nils Økland – hardingfela

Steingrímur Rohloff (f. 1971)

Trio pour la froideur d'une bizarrerie mécanique

Rolf-Erik Nyström – saxofon

Ole-Kristian Andersen – trombon

Kristoffer Hyldig – piano

Emil Hartmann (1836–1898)

Serenad A-dur op 24

I. Idyll

II. Romans

II. Final: Rondo

Viktor Wennesz – klarinett

Carl-Oscar Østerlind – cello

Kristoffer Hyldig – piano

Det var föräldrarnas gode vän, violinisten Ole Bull, som såg begåvningen hos den pianospelande **Edvard Grieg** hemma i Bergen och uppmuntrade honom till vidare studier. Så blev det, först i Leipzig och sedan i Köpenhamn. Kompositören Rikard Nordraak,

förkämpe för den norska musiken, blev där hans vän och fick stor påverkan på Griegs komponerande. Grieg konserterade i hela Europa, ofta tillsammans med hustrun, sångerskan Nina Hagerup, och positionerade sig som sitt lands frontfigur inom musiklivet. Vid hans begravning 1907 i Bergen kom tiotusentals människor för att hylla honom. (Mer musik av Grieg på konsert nr 2, 8 och 11.)

Grieg skrev mycket för sitt eget instrument, pianot, och särskilt utmärkande är de 10 (!) volymerna med inalles 66 *Lyriska stycken* varur Kristoffer Hyldig idag plockar tre pärlor: den flyktiga *Sommerfugl* (Fjäril) (1886), den intagande *Nocturne* (1891), och till sist stämmer spelmännen fiolerna och spelar upp till fest för att fira Ninas och Edwards 25-åriga bröllopsdag i juni 1896 med *Bryllupsdag på Trolldhaugen*.

Vi dröjer kvar i Norge för att bekanta oss med nationalinstrumentet, den norska låtfiolen hardingfela (hardangerfela, hardangerfiol). Hardingfelan kom troligen till under 1600-talet i trakterna kring Hardangerfjorden och under påverkan av viola d'amore. Det är en fiol med fyra spelsträngar och fyra-fem resonanssträngar, vilka ljuder i samklang med spelsträngarna och skapar en spännande klangfärg, nästan som ett eko.

Spelsträngarna kan stämmas om beroende på vilka låtar (slåttar) som ska spelas. Normalstämningen är a-d'-a'-e", en nedstämd hardangerfela är liksom den traditionella fiolen stämd g-d'-a'-e" och en "trollstämd" fela kan ha stämningen a-e'-a'-ciss' – som i *Hullaslag* från Bjerkreim i fylket Rogaland på Vestlandet.

Det finns två slått-huvudtyper: Gangar i tvåtakt och springar i tretakt. *Biberslått* av Nils Økland är en gangar där han utgått från stämningen i en av 1600-talstonsättaren Franz Bibers så kallade *Mysteriesonater*, nämligen h-fiss-h'-d' vilket inte existerar i den norska folkmusiken (som ändå har mer än 20 olika stämvarianter!).

Årets festivaltonsättare Steingrímur Rohloff har danskt påbrå, är född på Island och uppvuxen i Tyskland. Efter kompositionsstudier i Köln och på Pariskonservatoriet har han sedan nära tjugo år sin bas i Danmark. Han komponerar i nära samarbete med internationella ensembler; verklistan omfattar bland annat orkesterverk och kammarmusik, elektroakustiska stycken och operor, och han har spelats i över 25 länder världen runt. (Se även konsert 10, 14, 18, 19, 22 samt sid. 8).

Rohloffs *Trio pour la froideur d'une bizarrerie mécanique* (ungefär "Trio för kyligheten hos en mekanisk egendomlighet") är det första som framförs av tre fjärdedelar av Messiaen Quartet Copenhagen, innan de tar itu med musik av dansken Emil Hartmann (för biografi se konsert nr 8).

Nikolai Astrup: *A clear night in June* 1905–1907

2. PANSKANDINAVISK ÖPPNING

19.00 Apelrydsladan | 90 minuter inkl. paus

Lyxigt är det med två panskandinaviska kvartetter på samma konsert. Den nordiska repertoaren får sällskap av något av det vackraste som Wagner har skrivit, medan Beethoven betar sig chockerande modernt.

Edvard Grieg (1843–1907)

Stråkkvartett nr 1 g-moll op 27

- I. Un poco andante – Allegro molto ed agitato
- II. Romanze: Andantino – Allegro agitato
- III. Intermezzo: Allegro molto marcato – Allegro agitato
- IV. Finale: Lento – Presto al saltarello

Opus13

– PAUS –

Richard Wagner (1813–1883)

Isolde Liebestod ur *Tristan och Isolde*

arr. Messiaen Quartet Copenhagen

Niels W Gade (1817–1890)

Scherzo ciss-moll för pianokvartett

arr. Kristoffer Hyldig

Messiaen Quartet Copenhagen

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Grosse Fuge Bb-dur op 133

Opus13

1877 beställde hans förläggare ett verk för klarinett, cello och piano, men med kravet att det också skulle kunna spelas av en vanlig pianotrio (violin, cello, piano). Hartmann levererade året efter sin *Serenad* med inte bara en alternativ violinstämning, utan även en för viola som han också tyckte skulle passa för verket.

Första satsens *Idyll* växlar mellan drömskt och handfast ljusst. Den följs av en känslös *Romans* och avslutas i ett optimistiskt och kvickt *Rondo*.

Edvard Griegs (se även konsert 1, 8 och 11) enda fullbordade *Stråkkvartett* tillkom 1877–78 i hans skrivarstuga i Lofthus i Hordaland, där han kunde arbeta nära den orörda natur som gav honom så stor inspiration och skaparkraft. Grundmaterialet till kvartetten är Griegs egen tonsättning av Henrik Ibsens *Spillemaend*, efter en norsk folksaga om spelmannen som strövar ensam i sommarnatten och längtar efter sin älskade. Och det så kallade Grieg-motivet* återkommer genom hela kvartetten.

Längtanstemat är kvar efter paus, nu i **Richard Wagners** tragiska och gripande opera om kärleksparet Tristan och Isolde. Isoldes lidelsefulla och förtärande trånad i dramats avslutande *Liebtestod* (*Kärleksdöd*) framförs ofta separat, konsertant, och i filmens värld får den gärna illustrera dödsdömd kärlek. Wagners överdådiga orkestrering har här varsamt överförs av Messiaen *Quartet* Copenhagen till det egna instrumentariet.

Instrumentmakarsonen **Niels Wilhelm Gade** studerade först violin och musikteori hemma i Köpenhamn och antogs 1834 som elev vid Det Kongelige Kapel. Genombrottet som kompositör kom 1840 med Musikforeningens uppförande av hans *Ossian-Ouverture*.

*Grieg-motivet: en fallande liten sekund och stor ters, exempelvis A – Giss – E, alternativt fallande stor sekund och liten ters A – G – E. Lyssna till exempel på de första takterna i pianokonserten, eller i slutet av första frasen av "Solveigs sang". Det finns också insmuget i hans andra violinsonat.

Rogelio de Egusquiza: *Tristan och Isolde* 1910

Gades första Symfoni föll däremot inte i lika god jord, men Felix Mendelssohn blev begeistrad och lät Gewandhausorkestern i Leipzig spela den. Såväl Mendelssohn som Robert Schumann blev Gades vänner och mentorer, och han efterträdde Mendelssohn som dirigent för Gewandhausorkestern 1847. Året därpå återvände Gade till Danmark, och befäste i samarbetet med Musikforeningen sin starka position i det danska musiklivet.

Gades älskliga *Scherzo ciss-moll för pianokvartett* är ett ungdomsverk från 1836.

När **Ludwig van Beethoven** skrev sina sista stråkkvartetter hade hans tillvaro i fullständig tystnad gjort honom så gott som avskuren från världen. Ensam och med en bedrövlig ekonomi komponerade han *Stråkkvartett nr 13 op 135*; ett storslaget verk bestående av 6 satser, med en monumental finalsats; en *Grosse Fuge*. Mottagandet vid uruppförandet 1826 blev minst sagt blandat; detta förstod man sig icke på! Beethoven övertalades att byta ut finalsatsen mot något mer lättsmält och begripligt (!), och i den version av kvartetten som kom i tryck avslutas verket med ett kortare Allegro. *Grosse Fuge* gavs i stället ut postumt som op 133.

Grosse Fuge anses av många idag som kulmen i Beethovens skapande, ett kontrapunktiskt mästerverk, före sin tid, och spaltmetrar av analyser och filosofiska avhandlingar har skrivits om denna femton minuter långa berg- och dalbanetur i högsta hastighet, med tvära lappkast och evighetslånga ögonblick.

Mer Beethoven blir det på onsdag i konsert nr 9.

program

TISDAG 27 JUNI

SISU SUOMI

Albert Edelfelt: *Lekande pojkar på stranden* 1884

3. FRUKOSTKLUBBEN - TILL FOTS GENOM SOLSYSTEMET

09.30 Orangeriet Norrvikens trädgårdar (frukost från kl.08.30)

Edith Södergran, den internationellt mest framstående finländska diktaren, förnyade lyriken och var en banbrytare för den nordiska modernismen. Skådespelaren Stina Ekblad och cellisten Mime Brinkmann möts i ett program där Södergrans naturlyriska diktning utgör en röd tråd och där musiken huvudsakligen består av satser ur Bachs cellosviter.

Dikter av Edith Södergran (1892–1923)

ur *Dikter* (1916):

Skogssjön

Dagen svalnar

Skogens ljusa dotter

Kärlek

Nordisk vår

Höst

Höstens bleka sjö

Den speglande brunnen

Om hösten ur *Landet som icke är*
(posth. 1925)

Facklorna ur *Rosenaltaret* (1919)

Hyacinten ur *Framtidens skugga* (1920)

Triumfatt finnas till ur *Septemberlyran* (1918)

Animalisk hymn ur *Framtidens skugga* (1920)

Ankomst till Hades ur *Landet som icke är*
(posth. 1925)

Landet som icke är ur *Landet som icke är*
(posth. 1925)

Till fots fick jag gå genom solsystemen ur
Rosenaltaret (1919)

Mime Brinkmann – cello

Stina Ekblad – recitation

Om Edit Södergran se sid. 12.

Om musiken:

Med sina 6 cellosviter höjde **Johann Sebastian Bach** (1685–1750) cellons status som ackompanjerande basinstrument till ett fullödigt soloinstrument, och många av världens stora cellister återkommer ständigt till nya tolkningar, så variationsrik och komplex är musiken i dessa sex verk. Detsamma kan sägas av hans *6 Sonator och partitor för soloviolin*.

Följande verk av J. S. Bach ingår i programmet:

Preludium ur *Cellosvit nr 1 G-dur BWV 1007*

Sarabande ur *Cellosvit nr 2 d-moll BWV 1008*

Gavotte en Rondeau ur *Violinpartita nr 3 E-dur BWV 1006*

Preludium ur *Cellosvit nr 3 C-dur BWV 1009*

Bourrée ur *Violinpartita nr 3 E-dur BWV 1006*

Övrig musik i programmet består bland annat av fragment av och improvisationer över musik ur skotsk och amerikansk folkslag tradition.

4. FRÅN SIBELIUS TILL SAARIAHO

14.00 Ravinen | 100 minuter inkl. paus

Ge oss den finska musik vi inte visste att vi ville ha! Den finske Samuli Örnströmer vet svaret. Två stjärnmusiker som också undervisar vid Båstad Master Class, och deras kolleger sätter luppen på Finlands musik, och på två svenska tonsättare.

Kaija Saariaho (1952–2023)

Prelude

Kristoffer Hyldig – piano

Amanda Maier-Röntgen (1853–1894)

Violinsonat b-moll

I. Allegro

II. Andantino

III. Allegro molto vivace

Erik Heide – violin

Kristoffer Hyldig – piano

-PAUS-

Alice Tegnér (1864–1943)

Violinsonat a-moll

I. Allegro

II. Menuetto

III. Andante

IV. Allegro

Erik Heide – violin

Kristoffer Hyldig – piano

Jean Sibelius (1865–1957)

Svit för stråkktrio A-dur JS 186

I. Prelude: Vivace

II. Andante con moto

III. Menuetto

IV. Gigue: Allegretto

Erik Heide – violin

Magda Stevenson – viola

Samuli Örnströmer – cello

Finska tonsättaren **Kaija Saariaho** var en internationellt betydande representant inom den så kallade spektralmusiken* med stor spännvidd i verklistan; orkesterverk, operor och baletter, kammarmusik, multimedia och elektronmusik. Hon fick Nordiska rådets musikpris 2000, Polarpriset 2013 och erhöll i mars i år den finska hederstiteln Konstans akademiker. Då BBC 2019 bad 174 tonsättare att lista de mest betydande tonsättarna genom tiderna fick Saariaho en 17:e placering, som den främsta bland då levande tonsättare.

Prelude (2007) är ett av Saariahos få verk för piano. Det rymmer ett berättande; musiken är virtuos, drömsk, kanske mystiskt och det rika användandet av pianots högerpedal får instrumentet att ljuda som en hel orkester.

Landskronabördiga **Amanda Maier** tog 1860 som första kvinna musikdirektörs-

* spektralmusik, musik som utgår från det komplex av övertonsspektra som tillhör en bestämd klangfärg eller som uppstår vid sammanställandet av spektra från två eller flera toner. Kompositionstekniken har sina rötter hos Edgard Varèse och Olivier Messiaen. (Källa: Nationalencyklopedin)

Alice Tegnér

examen vid konservatoriet i Stockholm. Hon fortsatte studierna i Leipzig, där hon träffade sin blivande make, pianisten och kompositören Julius Röntgen. De bosatte sig i Amsterdam och medan Julius etablerade sig i musiklivet, avtog Amandas möjligheter att utveckla såväl sitt konserterande som skrivande.

Violinsonaten skrev hon som 21-åring (dedicerad "min käre Fader...") och verket skulle "passa utmärkt i blindtester för själv-säkra lyssnare, som påstår sig tydligt kunna höra skillnad på mäns och kvinnors musik" (citater: Yngve Bernhardsson, Kammarmusikförbundet).

Nu ska vi sjunga och de nio häftena *Sjung med oss mamma!* är två av de mest spridda sångböckerna i vårt land under 1900-talets första hälft. Bakom dem stod **Alice Tegnér**, musiklejare och organist och en eldsjäl när det gällde barns rätt till sång efter sina egna förutsättningar. Eftersom hon själv inte fått studera på konservatoriet tog hon som vuxen privatlektioner i piano, kontrapunkt och komposition och förutom hennes hundratal barnvisor och sånger finns romanser, körverk, piano- och violinkompositioner av hennes penna. Felix Mendelssohn och Robert Schumann var betydande förebilder, men hon hämtade också inspiration ur den svenska folksliga traditionen.

Violinsonat a-moll komponerades 1901 med uppbackning av hennes privatlärare i kontrapunkt, Johan Lindegren.

Finländaren **Jean Sibelius** (se även konsert 6 och 11) var bara fem år då han började klinka på familjens taffel, vilket moster Julia tog tag i och började ge honom lektioner. Så småningom gick han över till violin och med sin syster Linda på piano och bror Christian på cello utgjorde de en trio hemma i Tavastehus. 1887 bildades en stråkkvartett där båda bröderna Sibelius ingick. Allt detta ledde till Jeans egna skapande att bygga upp en repertoar för dessa instrument.

Den femdelade *Svit för stråktrio A-dur* (1889) är ett examensarbete från studieåren på Helsingfors musikinstitut. Kritiken var i huvudsak positiv, "för en ännu mycket ung kompositörs arbete är sviten mycket anmärkningsvärd" skrev Hufvudstadsbladet, en annan tidning menade att verket väckte de "djärvaste förhoppningar" medan det i Nya Pressen uppstod ett veritabelt insändargräl om Sibelius kvalifikationer. Men lärarkåren var förtjust: "Vi spetsade öronen när vi insåg att vi skulle höra någonting som var på en helt annan nivå än vanliga eleverbeten" (Ferruccio Busoni)

5. SKANDINAVISKA DRÖMMAR

17.00 Apelrydsladan | 90 minuter inkl. paus

Konserten spelas in av Sveriges Radio P2

Carion Wind Quintet träffar i sin musikförmedling långt över scenkanten. Möt den karismatiska ensemblen i bland annat Carl Niensens ikoniska blåskvintett, ett av det viktigaste hörnstensverken i blåsmusiklitteraturen.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

Divertimento nr 1 Ess-dur KV 113

- I. Allegro
- II. Andante
- III. Menuetto
- IV. Allegro

Arr. för blåskvintett David M.A.P.
Palmquist (f. 1979)

Jacques Ibert (1890–1962)

Trois pièces brèves

- I. Allegro
- II. Andante
- III. Assez lent, allegro scherzando

Renāte Stivriņa (f. 1985)

A Man Without a Country

1. Art
2. Paintings
3. The Doubts
4. Picasso
5. Giraffes

-PAUS-

ur **Codex Runicus** ca 1300

Drömte mig en dröm i nat

Arr. David M.A.P. Palmquist

Carl Nielsen (1865–1931)

Blåskvintett op 43

- I. Allegro ben moderato
- II. Menuett
- III. Præludium. Adagio - Tema
con variazioni

Carion Wind Quintet

Hösten 1771 var femtonåringen **Wolfgang Amadeus Mozart** med sin pappa i Milano på uppdrag. I Milano fanns (till skillnad från hemma i Salzburg) musiker som spelade klarinett, och med sitt *Divertimento Ess-dur* för blås och stråkar skrev han för första gången musik för detta nya instrument, som skulle komma att bli oerhört viktigt för honom. Idag hör vi Divertimentot i en bearbetning för blåskvintett gjord av Carions egen hornist, **David M.A.P. Palmquist** (se artistbiografi sid. 73).

Verket inleds *Allegro* där varje röst i ensemblen deltar i ett livligt, kontrastrikt samtal. Andra satsen med sin sångbara *Andante*-melodi (spelad av klarinetten) innehåller motiv som Mozart skulle återanvända flera gånger, inte minst i den femte stråkkvintetten. Den lite ceremoniella *Menuetten* har en charmig triodel i moll, och verket avslutas med ett påhittigt *Allegro*.

Fransmannen **Jacques Ibert** var tonsättare med förkärlek för träblåsinstrument och hans *Trois pièces brèves* (*Tre korta stycken*)

från 1930 har blivit något av ett standardverk för blåskvintett. I första satsen presenterar oboen ett obekymrat jiggliknande tema. Andra satsen börjar med en stämningsfull duett i flöjt och klarinetten, som övergår till de övriga instrumenten. I tredje satsen presenteras efter en kort och högtidlig introduktion en glad melodi i klarinetten, följt av ett kort avsnitt i valsform, första temat som återkommer och hela stycket avslutas med en kort coda.

Lettiska tonsättaren och pianisten **Renāte Stivriņa** har hämtat inspiration i Kurt Vonneguts (1922–2007) sista bok *A Man Without a Country* (2005) när hon komponerat beställningsverket för Carion Wind Quintet, uruppfört av dem i september i fjol. Vonneguts bok är en sorts lös självbiografi, där han i korta kapitel fäster en öm, humoristisk och intim blick på konsten, politiken, sig själv och Amerikas själ.

Efter paus återvänder **David M.A.P. Palmquist** till de danska rötterna då han tar itu med *Drømte mig en drøm i nat*, den äldsta kända nordiska ballad som finns på noter. Den står i världens längsta runtext, laghandskriften "Codex Runicus", i sin tur den äldsta bevarade kopian av "Skånske lov" (Skånelagen). På sista sidan finns en kort bön och två notrader med tillhörande text "Drømde mik en drøm i nat um silki ok ærlik pæl", som det finns flera tolkningar av. Även notbilden har tolkats på flera sätt, varav en version har använts av Danmarks Radio som pausmelodi.

Palmquists landsman **Carl Nielsens** (även konsert nr 9) tonsättargärning kom att bli bred – symfonier, operor, körverk och många sånger med stark folklig förankring,

samt en rad kammarmusikverk, bland dem sin humoristiska, obekymrade, omtyckta och så ofta spelade *Blåskvintett* från 1922.

"Det är fem instrument som samtalar med varandra" sa Nielsen själv om blåskvintetten. Och det är faktiskt de fem herrarna i dåvarande Köpenhamns Blåsarkvintett, ensemblen han tillägnade verket, som mycket konkret får komma till tals – gärna ensamma eller bara ett par, tre i taget.

Första satsen, *Allegro ben moderato* är skriven i sonatform. Därefter följer en *Menuett* vars fina melodi spelas av klarinetten. Tredje satsen är ett *Praeludium* som övergår i Nielsens melodi till psalmen "Jesu låt mitt hjärta få" och elva väldigt olika variationer som speglar personligheterna i den ensemble som verket skrevs för. Exempelvis möts en tekniskt briljant men kolerisk klarinettist och en något flegmatisk och konfliktsökande fagottist i en duell i den femte variationen. Verket avslutas med att psalmen kommer tillbaka men i en annan taktart. In i det sista blinkar Nielsen åt sina vänner musikerna: sluttaktens låga A i fagotten kan bara spelas om instrumentet utrustas med en förlängning,

6. WINLAND TOLKAR NORDEN OCH NYA VÄRLDEN

20.00 Ravinen | 60 minuter

Ida Falk Winland har med sina bejublade framträdanden som Gilda i Rigoletto, Violetta i La Traviata på Kungliga Operan i Stockholm och Adalgisa i Norma på Göteborgsoperan etablerat sig som en av Sveriges absolut främsta koloratur- och bel cantosopraner. 2018 blev hon av tidskriften Operas läsare framröstad till operapriset. Här spinner sig programmet runt Sibelius högt älskade sånger.

Jean Sibelius (1865–1957)

Flickan kom ifrån sin älsklings möte
op 37 nr 5 (J. L. Runeberg)
Demanten på marssnön op 36 nr 6
(J. J. Wecksell)
Säv, säv, susa op 36 nr 4 (G. Fröding)
Var det en dröm? op 37 nr 4 (J. J. Wecksell)
Våren flyktar hastigt op 13 nr 4
(J. L. Runeberg)
Vilse op 17 nr 4 (K. A. Tavaststjerna)
Norden op 90 nr 1 (J. L. Runeberg)

Bo Linde (1933–1970)

Äppelträd och päronträd (E. Blomberg)
Den ängen där du kysste mig (W. Renvall)

Lili Boulanger (1893–1918)

ur *Clairières dans le ciel* (F. Jammes)
Nr 1. Elle était descendue au bas de
la prairie
Nr 4. Un poète disait
Nr 5. Au pied de mon lit
Nr 10. Deux ancolies

Ida Falk Winland – sopran
Gunnel Lundberg – piano

André Previn (1929–2019)

Vocalise för sopran, cello och piano

Ida Falk Winland – sopran
Daniel Thorell – cello
Gunnel Lundberg – piano

Caroline Shaw (f. 1982)

Plan & Elevation för stråkkvartett

- I. The Ellipse
- II. The Cutting Garden
- III. The Herbaceous Border
- IV. The Orangery
- V. The Beech Tree

Opus 13

Trots det lilla formatet erbjuder **Jean Sibelius** sånger och romanser inte sällan samma väldiga dramatik som hans storslagna symfoniska verk. Idag får vi höra delar ur några av hans sångcykler.

Först en text av en av Sibelius favoritskaldler Johan Ludvig Runeberg vars dikt om kärlek och svek i *Flickan kom ifrån sin älsklings möte* blir ett svindlande stort och tragiskt drama i Sibelius tonsättning.

I *Demanten på marssnön* är stämningen magnifik; diamanten glittrar som vackrast på vårsnön just när solen smälter den.

Lili Boulanger
Foto: Henri Manuel

Säv, säv, susa är Gustaf Frödings målände dikt om den olyckliga Ingalill som inte såg någon annan utväg än att gå i sjön.

I *Var det en dröm?* ställer diktaren den tvivlande frågan: dog kärleken likt vårens blomma för att ge plats åt sommarblomstren? Sibelius gav sången till sin favoritsopran Ida Ekman med orden ”Se här är min vackraste sång”.

Våren flyktar beskriver årstidsväxlingarna som, liksom livet självt, passerar så fort, så fort. Låt oss minnas och fortsätta älska.

Karl August Tavaststjerna var liksom Runeberg en av Finlands stora 1800-talsförfattare. Hans *Vilse* är också en metafor; att vara vilse i livet men i den älskades ögon hitta hem.

Slutligen *Norden*, en sorgsen dikt av Johan Ludvig Runeberg som slutar: ”Vilken förtrollning vilar på Norden? Den som från Södern längtar, hans längtan söker en himmel.”

Bo Linde visade tidigt fallenhet för komposition och började redan som 15-åring att studera för Lars-Erik Larsson. Han undervisade också själv i komposition och piano, först i Stockholm och senare i hemstaden Gävle där han även verkade som musikskribent i Gefle Dagblad. Linde hade stark känsla för poesi vilket avspeglas i hans över hundralet fina sånger, av vilka *Äppelträd och päronträd* och *Den ängen där du kysste mig* är två av hans mest sjungna. (Mer av Bo Linde blir det i konsert nr 17 på fredag kväll).

Systrarna Nadia och **Lili Boulanger** kom från en parisisk musiksläkt. Lillasyster Lili kom in på Pariskonservatoriet 16 år gammal, och blev som nittonåring första kvinna att belönas med det prestigefulla Rompriset för en av sina kompositioner. Lili Boulanger var sjuklig och dog ung men lämnade, för att använda systemen Nadias ord, ändå ”ett kort men varaktigt avtryck i musikhistorien”.

Sångcykeln *Clairières dans le ciel* från 1914 består av 13 sånger till texter av poeten Francis Jammes, samtida med Boulanger. Man har hävdad att Boulanger identifierade sig med ämnet för dikterna; en poets ömma tillbedjan av en ung flicka. I texterna hittar man kreolska influenser (som omnämnandet av Svarta madonnan) och det kan nog stämma, Jammes hade sitt ursprung i Västindien. Innehållet i de fyra sångerna idag kan sammanfattas så här, mycket fritt:

Nr 1: Hon hade gått ner till slutet av ängen, där det växte blommor som trivdes vid vatten. Hon kom tillbaka, blöt och skrattande.

Nr 4: En poet berättade att dikterna knoppade upp i honom som rosor på en rosenbuske. Jag vill hängivet ge henne färgen av en namnlös parfym.

Norrvikens trädgårdar

”*Titeln, Plan & Elevation, syftar på de två perspektiven inom arkitekturen: fågelperspektivet och sidoperspektivet. En metafor för ens väg i alla strävanden, om man så vill – ofta är den faktiska resan och resultatet helt annorlunda än den ursprungliga planen.*”

Nr 5: Vid fotändan av min säng satte min mor en Svart madonna, och jag älskar den med nästan italiensk hängivenhet. Virgo Lauretana, du vet att under de timmar jag inte är värdig älskas av henne, svalkas mitt hjärta av din parfym.

Nr 10: Två aklejoj stod i backen och vajade. Den ena sa: Jag bävar inför dig, min aklejasyster, och är skamsen. Det gör jag med sa den andra. Vinden gungade dem och fyllde dem med kärlek.

André Previn satt själv vid pianot då hans *Vocalise* uruppfördes 1995 av Sylvia McNair och Yo Yo Ma, för vilka han skrivit verket. Previn var dirigent, pianist, kompositör och arrangör inom de mest skilda genrer. Han föddes i Berlin men växte upp i USA dit familjen utvandrat 1939. Flera av USA:s stora orkestrar har haft Previn som chefsdirigent, liksom Oslofilharmonin och Royal Philharmonic i London, och bland hans kompositioner finns utöver orkester- och kammarmusik även musikaler och Oscars-belönad filmmusik.

Amerikanskan **Caroline Shaw** (även konsert nr 12) är sångerska, violinist, tonsättare och musikproducent och slog igenom 2013 då hon, rekordung, fick Pulitzerpriset i musik för sitt vokalistycke *Partita for 8 voices*.

Stråkkvartetten *Plan & Elevation* beställdes 2015 till 75-årsfirandet av Dumbarton Oaks, ett institut vid Harvarduniversitetet

för studier i trädgårds- och landskapsarkitektur med historiska trädgårdar öppna för allmänheten, ett stort konstmuseum och en konsert- och föreläsningssal.

Ur Shaws egna programkommentarer till verket:

”Titeln *Plan & Elevation* syftar på de två perspektiven inom arkitekturen: fågelperspektivet och sidoperspektivet. En metafor för ens väg i alla strävanden, om man så vill – ofta är den faktiska resan och resultatet helt annorlunda än den ursprungliga planen.

Ellipsis handlar om oändlig upprepning. Jag gick runt, runt på den stenlagda gången under en avenbok för att rensa tankarna under skrivandet.

Satsen *The Cutting Garden* är en lek med fragment från andra stråkkvartetter; min egen *Entr'acte* till exempel, och Ravels, som avskurna kvistar och blommor går mot sitt oundvikliga slut.

The Herbaceous Border börjar sparsamt och stramt, som den kyliga geometrin i franska trädgårdar, men blir så småningom helt motsatt och kaosartad.

The Orangery frammanar de smala, brutna skuggorna i rummet när ljuset tittar fram mellan löven på den åldrade fikonrankan.

Till sist, på favoritplatsen i trädgården under den gamla björken *The Beech Tree* – stark, enkel, elegant och tyst.”

program

**ONSDAG
28 JUNI**

NY DANSK – GAMMEL DANSK

Johan Thomas Lundbye: *En dansk kust,*
motiv från Kitnes vid Roskildefjorden 1843

7. FRUKOSTKLUBBEN – DANSKE SMØRREBRØD

10.00 Apelrydsladan (frukost från kl. 09.00)

Dansk gambit med Båstad Masterclasses

Vår mat – hur smakar den? Karsten Thurffjell kåserar

samt musik med Mime Brinkmann – cello

Nils Økland – hardingfela, violin

– Vad ska ni spela då, Nils?

– Vi spiller musikk av Bach, Biber, folketoner, improvisasjoner, et par av mine komposisjoner og norske slåtter?

Nils Økland

Foto: Malene Kristopine Økland

8. DANSK GULDÅLDER

14.00 Ravinen | 90 minuter inkl. paus

Danskarna spelar norskt och norrmännen spelar danskt denna eftermiddag. Emil Hartmann räknas som själva representanten för dansk musiks guldålder. ”Tenax propositi” skriver han i partituret, c-mollkvartetten skall spelas ihärdigt! När det görs av de unga stjärnskotten i Opus13 måste man få tillägga: Ah, vad det är läckert!

Edvard Grieg (1843–1907)

Cellosonat a-moll op 36

I. Allegro agitato

II. Andante molto tranquillo

III. Allegro – Allegro molto e marcato

Carl-Oscar Østerlind – cello

Kristoffer Hyldig – piano

-PAUS-

Andrea Tarrodi (f. 1981)

Madárdal – Stråkkvartett nr 2

I. Allegretto – Allegro – Meno mosso

II. Adagio – Meno mosso

III. Allegretto – Allegro – Allegretto –

Coda: Meno mosso

Emil Hartmann

Emil Hartmann (1836–1898)

Stråkkvartett c-moll op 37

I. Moderato

II. Andante

III. Minuetto

IV. Rondo

Opus13

År 1882 fick **Edvard Grieg** (se konsert nr 1, 2 och 11) en beställning från sin förläggare i Leipzig. Uppdraget gällde egentligen en ny pianokonsert men Grieg använde arvodesförskottet till att komponera lite annat, bland annat denna *Cellosonat*. Sonaten bygger till del på teman från *Sorgmarsch till Rickard Nordraak* och bröllopsmarschen ur *Tre orkesterstycken ur Sigurd Jorsalfar*. Vid uruppförandet i Dresden 1883 satt Grieg själv vid pianot och cellist var en herr Grützmacher. 1906 spelade Grieg pianostämman för sista gången offentligt. Cellist då var ingen mindre än en världsstjärna i vardande; den unge Pablo Casals.

Genom hela verket har jag även låtit ungerska och svenska fågelarters läten skymta fram och de återvänder med jämna mellanrum under styckets gång. Titeln på verket, Madárdal, är ungerska och betyder just "fågelsång".

Andrea Tarrodi är uppvuxen i Stockholm och har studerat vid musikhögskolorna i Piteå och Stockholm. Hennes verklista är diger och hon spelas ofta såväl i Sverige som utomlands; hon har varit hustrusättare i SR P2 och composer in residence i Båstad 2018, porträtterats i Konserthusets i Stockholm Tonsättarweekend 2018 och fick 2020 som första svenska kvinnliga kompositör ett verk, *Solus*, uruppfört vid Last Night of the Proms, beställt av BBC.

Madárdal – Stråkkvartett nr 2 kunde vi höra här i Båstad 2015 med Dahlkvistkvartetten som gästade kammarmusikfestivalen. Tarrodi skrev verket för dem 2013 och beskriver det så här:

”Första satsen bygger på fragment från ungersk/romska folkmelodier. Vi hör i huvudsak två - utifrån fragmenten framkomponerade - teman som flätas samman i en slags rytmisk, harmonisk och melodisk lek. Andra satsen, som långsamt flyter fram, har inspirerats av de svenska folkmelodiernas dur- och molltonalitet, och kanske kan man trots överlagringar och annorlunda harmonik ändå höra skiftningar av Polska från Medelpad och Emigrantvisa... Så till slut, i tredje satsen, har jag låtit de två tidigare satserna med sina olika teman och fraser mötas, och ytterligare rytm, harmonik och melodik framträder. Genom hela verket har jag även låtit ungerska och svenska fågelarters läten skymta fram och de återvänder med jämna mellanrum under styckets gång. Titeln på verket, Madárdal, är ungerska och betyder just "fågelsång".”

I måndags fick vi höra musik av **Emil Hartmann**, en av dem som brukar räknas till ”den danske guldalder”, den blomstringstid under 1800-talet inom danskt forskning, litteratur-, konst- och musikliv som också kallas ”Köpenhamnskolans”.

Emil Hartmann hade musikaliskt påbrå som hette duga! Farfarsfadern Johann Ernst Hartmann (1726 – 1793) var en tysk-dansk musiker som kommit från Holsten till Köpenhamn 1768, blev hovviolinist och stamfar till den Hartmannska musikersläkten i Danmark. Ett av hans barnbarn var den store Johan Peter Emilius, gemenligen kallad J. P. E. (1805 – 1900), organist och professor vid Det Kongl. Danske Musikkonservatorium. Äldste son till J. P. E. och hans hustru Emma Hartmann (1807 – 1851), även hon tonsättare, var **Emil**, vars fjärde stråkkvartett från 1885 vi ska höra idag. Bland sentida släktingar kan nämnas tonsättaren Niels Viggo Bentzon och regissören Lars von Trier, och i nutid förvaltas det musikaliska arvet av den 7:e generationen Hartmanningar; jazzpianisten Nikolaj Bentzon (f. 1964).

Lille Emil fick lära sig komponera musik innan han ens hunnit lära sig prata ordentligt. Han skickades till Tyskland för vidareutbildning och det gick bra för honom där, såväl som kompositör som musiker och dirigent. Hemma i Danmark var det inte lika lätt att hävda sig i skuggan av såväl sin berömde fader J. P. E. som sin framgångsrika svåger Niels W. Gade. Emil var en omvittnat varm, begåvad, humoristisk och ambitiös person, som energiskt kämpade på, tidvis avbruten av sjukhusvistelser. Ohälsan, såväl fysisk som psykisk, tvingade honom att dra sig tillbaka i förtid och han dog två år före sin far.

I Emil Hartmanns oerhört rika produktion finns operor, sångspel och balettmusik. Till konsertsalarna komponerade han såväl körverk och symfonier som kammarmusik och pianoverk. Efter hans död föll hans musik i glömska, men har fått en viss renässans på sistone.

Andrea Tarrodi

9. NIELSEN OCH BEETHOVEN

17.00 Apelrydsladan | 60 minuter

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Septett Ess-dur op 20

- I. Adagio – Allegro con brio
- II. Adagio cantabile
- III. Tempo di menuetto
- IV. Andante con variazioni
- V. Scherzo: Allegro molto e vivace
- VI. Andante con moto alla marcia – Presto

Egils Šēfers – klarinett

Niels Anders Vedsten Larsen – fagott

David M.A.P. Palmquist – horn

Malin Broman – violin

Magda Stevenson – viola

Johannes Rostamo – cello

Rick Stotijn – kontrabas

Carl Nielsen (1865–1931)

Serenata in vano FS 68

Allegro non troppo ma brioso –

Un poco adagio – Tempo di marcia

Egils Šēfers – klarinett

Niels Anders Vedsten Larsen – fagott

David M.A.P. Palmquist – horn

Johannes Rostamo – cello

Rick Stotijn – kontrabas

Carl Nielsen

Ludwig van Beethoven

Bland alla verk av **Ludwig van Beethoven** (även konsert nr 2) var hans *Septett för stråk- och blåsinstrument* op 20 från 1799 det som nådde störst popularitet under hans livstid. Själva verket har varit kliven inför verket, som började dyka upp i mer eller mindre lyckade transkriptioner, och vid något tillfälle ska han ha sagt att det var Mozart som var dess verkliga upphovsman! Hur som helst, musiker och publik tyckte om musiken, som var lätt att ta till sig och passade både i konsertsalar och för hemmabruk. Därtill var den hop-satt för en ovanlig och rolig kombination av instrument, och bara ett av varje, som gjorde att varje stämman kunde få friare spelrum än om den var dubblerad.

Första satsen har en långsam inledning följt av ett *Allegro* med stråk- och blåsinstrument i snitsig kombination. I sats två, *Adagio*, är det klarinetten som får presentera det älskliga huvudtemat. Om *Menuetten* i tredje satsen låter bekant kan det bero på att Beethoven lånat material till den från sin egen pianosonat G-dur op 49 nr 2.

Fjärde satsen är en variationssats över en sång från Rhenlandet, *Ach Schiffer, lieber Schiffer*. Det kan också vara tvärtom; att Beethoven var först med att skriva melodin som sedan blev en populär sång!

Carl Nielsen (se även konsert nr 5) hade börjat sin musikaliska bana redan i unga år som violinist i musikföreningen hemma på Fyn och som blåsmusiker hos militärmusiken i Odense. 1884 kom han in på musikkonservatoriet i Köpenhamn, och fem år senare anställdes han vid Det Kongelige Kapel som andre violinist, och även när han avancerade som tonsättare behöll han platsen i orkestern under många år och blev dess biträdande dirigent 1908.

Bland vännerna i orkestern fanns förste basisten Ludvig Hegner. Sommaren 1914 skulle Hegner och några av hans kollegor ut på turné i Danmark. På programmet stod bland annat Beethovens septett, och Hegner bad Nielsen komponera ett stycke med liknande instrumentation. Nielsen hade precis innan sagt upp sig från orkestern och behövde uppdrag, så han accepterade direkt och skrev på rekordfart *Serenata in vano* (Förgäves serenad).

Nielsen beskrev stycket som en "humoristisk bagatell". På olika vis försöker herrarna (läs: musikerna) locka ut den tillbedda på balkongen, först med ridderlighet och stil, sedan mer smäktande (*Poco adagio*), men uppvaktningen är förgäves (*in vano*) och de ger sjutton i alltihop och skyndar hem, spelande en sista liten marsch, och nu enbart för sitt eget höga nöjes skull.

10. MESSIAEN QUARTET COPENHAGEN

19.30 Apelrydsladan | 100 minuter inkl. paus

Årets festivaltonsättare har skrivit *Die 4 Himmelsrichtungen* speciellt för denna ensemble, som består av några av Danmarks bästa kammarmusiker. Verket är parat med stycket som alltid ger ett outplånligt intryck och vars kompositör dessutom har gett sitt namn till ensemblen.

Steingrímur Rohloff (f. 1971)

Die 4 Himmelsrichtungen

-PAUS-

Olivier Messiaen (1908–1992)

Quatuor pour la fin du temps

I. Liturgie de cristal (Kristallens liturgi)

cl, vln, vc, pi

II. Vocalise pour l'Ange qui annonce la fin du Temps (Sång för ängeln som tillkännager tidens ände) *cl, vln, vc, pi*

III. Abîme des oiseaux (Fåglarnas avgrund) *cl*

IV. Intermède (Mellanspel) *cl, vln, vc*

V. Louange à l'Éternité de Jésus (Lovsång till Jesu evighet) *vc, pi*

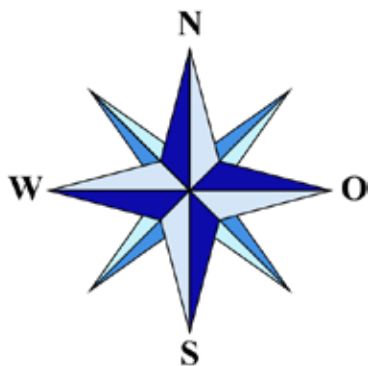
VI. Danse de la fureur, pour les sept trompettes (Vredens dans för de sju trumpeterna) *cl, vln, vc, pi*

VII. Fouillis d'arcs-en-ciel, pour l'Ange qui annonce la fin du Temps (En svärm av regnbågar, till ängeln som tillkännager tidens ände) *cl, vln, vc, pi*

VIII. Louange à l'Immortalité de Jésus (Lovsång till Jesu odödlighet) *vln, pi*

Messiaen Quartet Copenhagen

Med *Die 4 Himmelsrichtungen* belönades **Steingrímur Rohloff** (se konsert 1, 14, 18, 19, 22 samt sid. 8) 2021 med en delad fjärdeplats vid International Composer Grand Prix – Rostrum of Composers, som anses vara den viktigaste internationella plattformen för ny musik på radio.

Die 4 Himmelsrichtungen (2020) är ett virtuost och rasande dynamiskt verk skrivet för klarinett, violin, cello och piano, beställt av och tillägnat vännerna i Messiaen Quartet Copenhagen. Tonsättarens egna ord om verket:

”Närheten och vänskapen satte mild press på mig: Jag ville vara säker på att ”leverera” ett verk med viss tyngd och svårighetsgrad. Deras spelglädje och virtuositet ledde mig att skriva fyra satser, som representerar de fyra kardinalpunkterna i deras olika ”temperaturer”: Från svalt till varmt ... till iskallt ... etc.”

Efter paus är det så dags för det verk som är själva grunden för bildandet av Messiaen Quartet Copenhagen – **Olivier Messiaens** stora, apokalyptiska *Kvartett för tidens ände*. Verket tillkom 1941 då Messiaen var krigsfånge i Schlesien, och han skrev för de instrument som kunde uppbringas i lägret – klarinett, piano, violin och cello. Uruppförandet skedde inför femtusen medfångar och lägervakter. ”Aldrig har min musik lyssnats på lika uppmärksamt och med så stor förståelse” mindes Messiaen.

Messiaen var varmt troende och byggde verket på Uppenbarelsebokens tionde kapitel om Ängeln med bokrullen som ”lyfte sin högra hand mot himlen och svor vid honom som lever i evigheters evighet och som har skapat himlen och vad som finns i den och jorden och vad som finns på den och havet och vad som finns i det: Tiden är ute.”

Kvartetten är skriven i åtta satser och tar nära 50 minuter att spela.

program

TORSDAG 29 JUNI

NORGE OG VERDEN

Hans Gude: *Fjordlandskap med folkeliv* 1875

II. FRUKOSTKLUBBEN – 17-MAI FROKOST

10.00 Apelrydsladan (frukost från 09.00)

Edvard Grieg

ur *Violinsonat nr 3 op 45*

I. Allegro molto ed appassionato

Malin Broman – violin

Simon Crawford-Phillips – piano

Ohögtidligt om högtider

Karsten Thurfell kåserar

Jean Sibelius (1865–1957)

Tema och variationer d-moll för solocello JS 196

Adagio – Andantino – I. Spiccato – II.
– III. Presto – IV. – V. – VI. – Coda

Johannes Rostamo – cello

Violinsonat nr 3 skrev **Edvard Grieg** (konsert 1, 2 och 8) hösten 1886 i det nybyggda hemmet Troldhaugen utanför Bergen. Vi får höra första satsen ur denna, i hans eget tycke, bästa av sina violinsonater; ett laddat, intensivt *Allegro moderato ed appassionato*.

Efter **Johann Sebastian Bach** (konsert nr 3) var det inte många kompositörer som fullt ut anförtrodde solistrollen åt cellon utan att lägga till piano eller orkester. Men 1887 publicerades **Jean Sibelius** *Tema och variationer för cello solo*, vars inledande *Adagio* nog gärna kan få en att tänka på Bach. Efter två pizzicatoackord presenteras temat, *Andantino*, en vaggviselik, vemodig melodi. Variation nr 1 spelas *spiccato* ("hoppande"). Nr 2 är romantisk och rik på drillar och trioler. Nr 3 är ett folkligt *Presto* med en brummande basbordun i botten. 4:an är återigen romantisk, med dubbelgrepp, kromatik och snabba skalor. I nr 5 ökar virtuositeten brutna ackord och melodislingor högt upp i registren (flageoletter). Den sista variationen är stadig och bestämd och allt avslutas med en kort, suggestiv coda.

Temat och variationerna spelas i en oavbruten följd utan uppehåll emellan. Och för att ta till sig musiken är det så klart inte alls nödvändigt att hålla reda på och särskilja de olika delarna!

Jean Sibelius som ung

12. PERPETUUM MOBILE

17.00 Ravinen | 100 minuter inkl. paus

När de bästa spelar med de bästa. Stockholms Syndrome Ensemble har utmärkt sig med sin innovativa programsättning och utforskning av konsertformen, och möter oss här med evighetsmusik som omfattar så gott som hela den västliga konstmusikhistorien. Sublimt musicerande och stora musikpersonligheter kännetecknar denna ensemble.

Johann Sebastian Bach (1685–1750)
Contrapunctus 1 ur *Die Kunst der Fuge*
BWV 1080

Stockholm Syndrome Ensemble

Edgar Meyer (f. 1960)
Movement 1 ur *Concert Duo for violin*
and double bass

Malin Broman – violin
Rick Stotijn – kontrabas

John Adams (f. 1947)
40% Swing ur *Road Movies*

Malin William-Olsson – violin
Simon Crawford-Phillips – piano

William Walton (1902–1983)
Andante tranquillo ur *Pianokvartett D-dur*

Malin Broman – violin
Malin William-Olsson – viola
Johannes Rostamo – cello
Simon Crawford-Phillips – piano

Sally Beamish (f. 1956)
River ur *Five Changing Pictures*

Stockholm Syndrome Ensemble

Alfred Desenclos (1912–1971)
Aria et Rondo perpétuellement

Rick Stotijn – kontrabas
Simon Crawford-Phillips – piano

-PAUS-

Maurice Ravel (1875–1937)
Perpetuum mobile: Allegro ur *Violinsonat*
(nr 2)

Malin Broman – violin
Simon Crawford-Phillips – piano

Caroline Shaw (f. 1982)
Entr'acte

Malin Broman – violin
Malin William-Olsson – viola
Johannes Rostamo – cello
Rick Stotijn – kontrabas

Benjamin Britten (1913–1976)
Moto Perpetuo ur *Cellosonat C-dur op 65*

Johannes Rostamo – cello
Simon Crawford-Phillips – piano

Gioachino Rossini (1792–1868)
Allegro ur *Duett D-dur för cello och kontrabas*

Johannes Rostamo – cello
Rick Stotijn – kontrabas

Franz Schubert (1797–1828)
Tema med variationer ur *Pianokvintett A-dur op 114 (Forellkvintetten)*

Dejan Lazić (f. 1977)
Der Forellenteich – variation över "Die Forelle" D 550 av Franz Schubert

Stockholm Syndrome Ensemble

Med start hos **Johann Sebastian Bach** tar Stockholm Syndrome Ensemble oss med på den oändliga resan, i den eviga rörelsen. *Die Kunst die Fuge* (fugakonsten) från 1748–49 är kronan bland Bachs alla fugor, en samling med 16 fugor (*Contrapunctus*) och 4 kanoner som alla utgår från samma melodiska tema (subjekt). Bach skrev ingenting om vilka instrument som skulle spela, och nuförtiden vimlar det av arrangemang för de mest skilda besättningar. *Contrapunctus 1* är en så kallad fyrstämmig enkelfuga.

Edgar Meyer från Oak Ridge, Tennessee i USA är en basist och kompositör som rör sig över genregränserna – klassiskt, bluegrass och jazz – och hans musik spelas världen över. 2015 fick han sin femte Grammy och två år senare spelade han in ett antal trior av Bach tillsammans med Chris Thile, mandolin och Yo-Yo Ma, cello. *Concert Duo* för violin och kontrabas är från 1999.

Meyers produktive landsman **John Adams** följer i minimalisterna Steve Reichs och Philip Glass spår, men kan för den skull använda breda penslar och komponera operor, oratorier, kör- och filmmusik, med mera. Men ibland skriver han i litet format, även om kraften är densamma, som i den snurrigt betitlade *Road Movies* (1995) för violin och piano. Den tredje och sista satsen *40% Swing* är enligt Adams själv tänkt som "en stor fyrhjulsdreven evighetsmaskin".

Sir **William Walton** räknas som den ledande brittiska 1900-tals-tonsättaren i generationen mellan Vaughan-Williams och Britten. Han fick sin utbildning i Oxford och skrev två symfonier, solokonserter, filmmusik och operor, oratoriet *Belshazzar's Feast* och en rad utsökta kompositioner för kör a cappella, exempelvis *Set me as a seal upon thy heart*.

Pianokvartett D-dur skrevs så tidigt som 1918, reviderades inför första tryckningen 1921 och omarbetades ytterligare av Walton själv 50 år senare. I den långsamma tredje satsen, *Andante tranquillo*, som spelas med sordin kan den som vill höra något som påminner om musik av Ravel i huvudtemat.

Vi stannar i Storbritannien hos tonsättaren och altviolinisten **Sally Beamish**. Hon har en stor verklista med bl a orkester- och kamarmusik, vokalverk och film- och teatermusik, varit "composer in residence" hos Svenska Kammarorkestern, skrivit en trumpetkonsert för Håkan Hardenberger, belönades 2018 med British Composers "Award for inspiration" och är Årets festivaltonsättare på Australian Festival of Chamber Music senare i sommar. *Five Changing Pictures* från 1993 består av fem stycken med korta titlar; *Child, Sky, River, Tree* och *Flame* och handlar om "hur olika saker förändras – omärkligt eller dramatiskt. Ibland förändras saker kontinuerligt samtidigt som det ändrar sin identitet. 'Barnet' i första stycket förblir i princip konstant, samtidigt som det påverkar allt omkring sig. De övriga fyra bilderna ses genom barnets ögon – djärva och förenklade som barnteckningar" enligt Beamish själv. Hon fortsätter: "Styckena är tillägnade mina söner, min make, bror och moster, och kan framföras separat."

Fransmannen **Alfred Desenclos** fick en rätt sen start inom musiken eftersom han

som tonåring var tvungen att hjälpa till med försörjningen av den stora familjen (tio syskon). Först i tjugooårsåldern började han studera piano vid konservatoriet i Roubaix, gick vidare till kompositionsstudier vid Pariskonservatoriet och vann Prix de Rome 1942. Desenclos var produktiv (mässor, bl a ett *Rekviem* och verk för olika soloinstrument som kontrabas, harpa, flöjt, trumpet eller horn). *Aria och Rondo* för kontrabas och piano publicerades 1952.

Den franske tonsättare och pianisten **Maurice Ravel** var son till en schweizisk ingenjör, och Igor Stravinskij kunde vid ett tillfälle inte låta bli att kalla honom för "den schweiziske urmakaren" – Ravel var nämligen en oerhörd perfektionist i sitt komponerande. *Violinsonaten* skrev han 1923–27 direkt för violinisten Hélène Jourdan-Morhange som delade hans intresse för jazz och blues (sonatens centrala andra sats har titeln *Blues*). Idag får vi höra den intensiva tredje satsen, *Perpetuum mobile*.

Därefter musik av **Caroline Shaw** (se konsert 6). Hennes *Entr'acte* (mellanakt, pausmusik) kom till 2011 efter att hon upplevt Brentanokvartetten spela en Haydnkvartett på ett "återhållet och självfullt" sätt, samtidigt som en tonartsförändring hos Haydn flyttade henne "likt Alice i Spegellandet till en slags absurd, subtil Technicolorvärld".

Bland de brittiska nutidstonsättarna anses **Benjamin Britten** definitivt som en av de

Stockholms Syndrome Ensemble har utmärkt sig med sin innovativa programsättning och utforskning av konsertformen, och möter oss här med evighetsmusik som omfamnar så gott som hela den västliga konstmusikhistorien.

Perpetuum mobile

främsta. Han skrev orkester- och musikdramatik, vokal- och körmusik samt ett fåtal kammarmusikverk. *Cellosonaten* skrevs 1960 för den ryske världscellisten Mstislav Rostropovitj. I finalsatsen bygger Britten sitt motiv på tonföljden D-S-C-H – en musikalisk hyllning till en annan inspiratör, Dmitri Sjostakovitj.

Italienaren **Gioachino Rossini** var inte äldre än drygt trettio då han, internationellt väletablerad som operakompositör som han var, och med stabil ekonomi som följd, pensionerade sig och levde gott och påkostat långt upp i sjuttioårsåldern. Främst känd är han för sina operor men han skrev faktiskt också lite kammarmusik, oftast på beställning. *Duett D-dur* för den ovanliga kombinationen cello och kontrabas komponerades i London 1824 för en soaré i någons hem, då en god amatörcellist och en berömd kontrabasvirtuos skulle närvara och ville spela ihop. Verket består av tre satser av vilka vi får höra den tredje idag – ett muntert och dansant *Allegro*.

Våren 1817 inleddes en lång och varaktig vänskap mellan **Franz Schubert** och den betydligt äldre Johann Michael Vogl (1768–1840), en berömd sångare som skulle bli betydelsefull som uttolkare och främjare av Schuberts musik (några av sångerna kan du höra i morgon på konsert 16!)

Sommaren 1819 gjorde detta omaka par en resa till Vogls födelseort Steyr i Oberösterreich, och Schubert presenterades där för en herr Paumgartner. Denne arrangerade regelbundet musikkvällar i sitt hem och var själv en god amatörmusiker. Paumgartner beställde en pianokvintett av Schubert som genast började komponera på A-durkvintetten – den som skulle bli känd som *Forellkvintetten*, och det är inte helt uteslutet att det var Paumgartner som föreslog att Schubert skulle använda sin egen sång *Die Forelle* från 1817 som meloditema för variationsatsen.

Den kroatiska pianisten och tonsättaren **Dejan Lazić** har också använt Schuberts sång *Die Forelle* i sitt stycke *Der Forellenteich* eller *The Trout Pond* (Forelldammen) från 2018. Lazić är född i Zagreb, uppvuxen i Salzburg med studier vid Mozarteum, bosatt i Amsterdam och flitigt turnerande som pianist världen runt. Lazić har valt att lyfta fram sitt eget instrument pianot i sitt verk, som till del är improvisatoriskt med halvimpressionistiska klanger och en rytmik som kan påminna om Bartók.

Mitt i stycket hyllar Lazić sin värderade föregångare på ett genialt dubbelbottnat sätt genom att markera tonerna F-Ess-C-H i notbildens. FSCHE är inte bara de första bokstäverna i Schuberts för- och efternamn, det kan också syfta på den tyska ordet Fisch (fisk)!

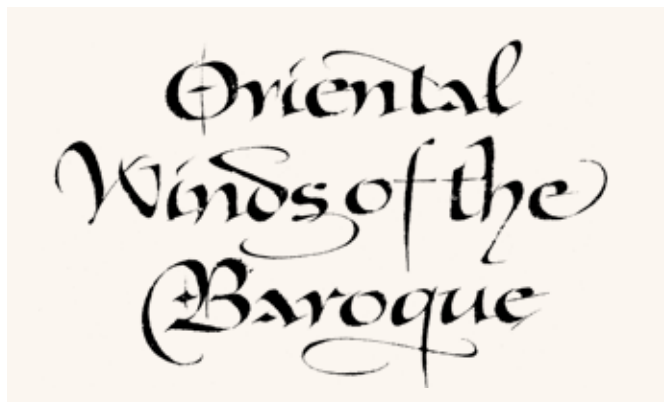
13. ORIENTAL WINDS OF THE BAROQUE

20.00 Hovs kyrka

Med bas i Norge visar "Oriental Winds of The Baroque" (sid. 76) hur barockmusiken har band till Norden, men också till Orienten, Sydamerika och Afrika. Barockmusiken kom till genom invandring, erövringar, assimilering, öppenhet och nyfikenhet. Konserten är ett klingande bevis på hur multikulturellt Europa var under barocken. En stämningsfull och exotisk hälsning från Norge!

Oriental Winds of the Baroque

Konserten direktsänds av Sveriges Radio P2. Vänligen inpta era platser i god tid!

Kalligrafi, tittel: Christopher Haanes

”Människors resande till och från Europa är grunden för musiken vi spelar. Europeisk musik kom inte till av sig själv i en sorts magisk fontän mitt i Europa, som vissa verkar tro. Om vi följer musikstilarna bakåt i tiden ser vi ofta inflytande från ganska olika kulturer långt borta från Europa. Inom jazz, rock, pop och hiphop förstås. Men hur är det med den musik som närapå betraktas som den västerländska civilisationens mest distinkta, den så kallade klassiska musiken?

Många anser att barockens musik är höjdpunkten och starten på vårt klassiska muskarv.

Jag har alltid haft en förkärlek för barockmusik och trots att jag spelat saxofon har jag försökt fördjupa mig i stilen redan från tiden som student vid Norges Musikhögskola – genom urtext-utgåvorna av Bach, Couperin och Biber som jag hittade på akademins bibliotek – samt genom studier och framträdanden med barockmusiker.

Under den epok vi nu kallar barocken var kyrkan den största arbetsgivaren för musiker. Men adeln och hoven betalade också bra för att få sina egon inramade av högkvalitativ musik, för att förhöja deras inte nödvändigtvis sprudlande talanger som prominenta överhuvuden till något mer exotiskt och ointagligt. Naturligtvis förekom även folkmusik som spelades av resande artister. Musiker och sångare framförde berättelser av sig själva och andra – legender och myter från kulturer långt borta ifrån – platser som kanske framstod som mer exotiska för dem än vad de gör för oss idag.”

Rolf-Erik Nystrom

Detta är ett utdrag ur en längre text om den historiska bakgrunden och upphovet till Oriental Winds of the Baroque av Rolf-Erik Nystrom. Hela den spännande texten kan du läsa på kammarmusik.se!

program

FREDAG

30 JUNI

SWEDISH OPEN

Handkolorerat vykort efter foto av
Wilhelm von Gegerfelt Torekov 1890-tal

48

Torekov

Hamnen

14. FRUKOSTKLUBBEN - SILL OCH MACKOR

10.00 Apelrydsladan (frukost från 09.00)

Gösta Nystroem (1890–1966)

Ute i skären

Bara hos den

Rolf-Erik Nystrøm – saxofon

Kristoffer Hyldig – piano

Martin Lissola – viola

*Men snart kommer tiden, då jag måste
dit igen,
sitta vid havet och veta,
att det är det enda på jorden.*

Ur Ebba Lindqvists dikt "Det enda"

Hur vi betar oss – en Bellmanhistoria

Karsten Thurffjell kåserar

En Kim Larsen, en Prøysen och en Bellman – Bernt Olas egen Bellmanhistoria

Bernt Ola Volungholen – baryton och gitarr

Steingrímur Rohloff (f. 1971)

Rite Rhythm

Rolf-Erik Nystrøm – saxofon

Rolf-Erik Nystrøm (f. 1975)

Rosesangen till Dantes Beatrice

Rolf-Erik Nystrøm – saxofon

Kristoffer Hyldig – piano

Gösta Nystroem var konstnär och kompositör, bosatt på Särö i Halland. För honom var havet och närheten till naturen livsviktig och många är hans verk med havsanknytning, exempelvis de av svenska körer så omtyckta *Tre havsvisioner* eller den storslagna tredje symfonin från 1949 *Sinfonia del mare*, havssymfonien, ett orkesterverk uppbyggt kring dikten *Det enda* av Ebba Lindqvist (1908–1995). Lindqvist, liksom Nystroem från västkusten, var en av sin generations stora diktare, och genom hennes författarskap går havet, kärleken och döden som en röd tråd. Många tonsättare har inspirerats att tonsätta hennes dikter, Nystroem inte minst. *Ute i skären* ingår i hans *Sånger vid havet* från 1943 och *Bara hos den* är hämtad från *Själ och landskap: Nya sånger från havet* utgivna 1950.

Om **Carl Michael Bellman** se konsert nr 21. Om Årets festival-tonsättare **Steingrímur Rohloff** se sid. 8 samt konsert nr 1, 10, 18, 19 och 22. *Rite Rhythm* är en tuff etyd för solosaxofon skriven under tonsättarens studietid.

forts. konsert 14

Rolf-Erik Nyström är en av Norges mest uppmärksammade musiker (se artistbio sid. 76). Sin *Rosesangen till Dantes Beatrice* återkommer han ofta till och har använt i skiftande sammanhang, bland annat som filmmusik till en kritikerrosad NRK-dokumentär om författaren och visdiktaren Alf Prøysen.

15. AVSLUTNINGSKONSERT FÖR BÅSTAD MASTER CLASS

14.00 Apelrydsladan

Vi ser dem under veckan när de mellan lektioner och repetitioner också ibland hinner lyssna på våra konserter. Nu är det dags att lyssna på studenterna från mästarclasserna. Båstad Master Class är ett samarbete med Musikhögskolan i Malmö.

16. EN SOMRIG VINTERRESA

16.00 Torekovs kyrka | 100 minuter inkl. paus

Barytonsångaren Bernt Ola Volungholen binder ihop vår svenska sångskatt med den europeiske konstmusiken. Vi håller kvar gårdagens magiska sus av tidig musik, då historieberättarna Taube och Schubert framförs på luta och stråkinstrument med gammaldags sensträngar.

Evert Taube (1890–1976)

arr. Jonas Nordberg

Nocturne

Bernt Ola Volungholen – baryton

Jonas Nordberg – ärkeluta

Franz Schubert (1797–1828)

ur *Winterreise op 89*

Text: Wilhelm Müller (1794–1827)

Arr. för stråkkvartett: Wim ten Have

1. Gute Nacht (Fremd bin ich eingezogen)

5. Der Lindenbaum (Am Brunnen vor dem Thore)

11. Frühlingstraum (Ich träumte von bunten Blumen)

13. Die Post (Von der Strasse her ein Posthorn klingt)

20. Der Wegweiser (Was vermeid' ich denn die Wege)

21. Das Wirtshaus (Auf einen Todtenacker)

24. Der Leiermann (Drüben hinterm Dorfe)

Bernt Ola Volungholen – baryton

Emma Nyman – violin

Malin William-Olsson – violin

Martin Lissola – viola

Johannes Rostamo – cello

Evert Taube arr. Jonas Nordberg
Morgon efter regn

Bernt Ola Volungholen – baryton
Jonas Nordberg – ärkeluta

- PAUS -

Fanny Hensel (1805–1847)
Sträckkvartett Ess-dur

- I. Adagio ma non troppo
- II. Allegretto
- III. Romanze
- IV. Allegro molto vivace

Emma Nyman – violin
Malin William-Olsson – violin
Martin Lissola – viola
Johannes Rostamo – cello

Kära min vän, kom låt oss lyssna en stund.

Ur "Morgon efter regn" av Taube

Mannen på 50-lappen; vår svenske nationalskald i modern tid: författaren, konstnären, lutspelearen och vissångaren **Evert Taube** föddes på Västkusten, studerade konst men gick till sjöss och var tidvis bosatt i Argentina. Sedermera slog han sig ned med sin familj i Stockholms skärgård, men fortsatte fara världen runt. Från resorna hämtade han stoff till vistexter, melodier (inte sällan lånade) och sin prosadiktning. Hans produktion blev omfattande: Poesi och prosa, teckningar, målningar i akvarell och olja, och så de över tvåhundra visorna. "Att sprida glädje med min sång till luta, det sätter jag en ära i. Flyg ut, mina ballader, och gör någon god människa glad!" ska Taube ha sagt.

Om den mångbottnade *Nocturne* från 1948 menade Olle Adolphson, en av Taubes uttolkare, att "här handlar det sannerligen inte om svärmiskt allmångods, som folk tror. Här har vi tre sexuella utlösningar; en, två, tre" (ur Taubesällskapets årsskrift 2003: "Taube och Olle Adolphson" av Frans Mossberg). Mindre känd än nyss hörda *Nocturne* är den stämningsfulla och vardagsnära *Morgon efter regn*, till en melodi med ett lätt drag av svensk folkton över sig.

Naturbegåvningen, österrikaren **Franz Schubert** (även konsert nr 12) hann under sitt korta liv med att komponera över tusen musikstycken. Sångcykeln *Winterreise* består av 24 tonsatta dikter av den samtida poeten Wilhelm Müller. De första tolv sångerna var färdiga i februari 1827, de resterande tolv i december samma år. Jämfört med den andra stora av Schuberts sångcykler, *Die schöne Müllerin* från 1823, utökade Schubert i *Winterreise* pianots roll till att vara lika betydelsefull som sångarens.

Violinisten och altviolinisten **Wim ten Have** har varsamt överfört pianostämman till stråkkvartett – en rätt naturlig instrumentation när det kommer till Schubert!

Pianisten och tonsättaren **Fanny Hensel** föddes 1805 som ett av barnen i den välbärgade bankfamiljen Mendelssohn. Liksom sin yngre bror Felix var hon extremt begåvad och fick studera för Berlins bästa lärare. Vid 13 års ålder kunde hon spela en hel volym av Bach-preludier ur minnet! Hon gifte sig 1829 med hovmålaren Wilhelm Hensel och fick en son året därpå.

Karriären som musiker och kompositör hölls tillbaka av det tidiga 1800-talets inställning till kvinnor. Brodern stöttade henne i komponerandet men ansåg att publicering av hennes musik "bara skulle störa henne i hennes primära uppgifter" att sköta hem och hushåll. Dock lät han publicera ett antal av hennes sånger, med sig själv som upphovsman! Fanny Hensel fick så småningom ett bredare musikaliskt erkännande och 1846 publicerades faktiskt hennes Opus 1–7.

Den Mendelssohnska familjetraditionen med små hemmakonserter på söndagarna övertogs av Fanny Hensel, då hon bland annat uppförde sina egna musikstycken. Franz Liszt och Clara Schumann var några av de musiker som kom till dessa sammankomster. Under en repetition inför en söndagskonsert i maj 1847 drabbades hon av en stroke och avled bara 42 år gammal.

Hensels enda *Stråkkvartett* komponerades 1834 och kom i tryck 1988 (!). Den är, såvitt forskningen känner till, en av de tidigaste bevarade stråkkvartetterna skriven av en kvinna. Kvartetten spelades bara en enda gång. Brodern Felix kritiserade den starkt, och kanske var det därför det inte blev några fler. Å andra sidan gjorde hon heller inga ändringar i den!

Stråkkvartetten, vars två första satser bygger på material från en ofullbordad pianosonat, inleds med ett dystert *Adagio ma non troppo* som också innehåller ett fuga-avsnitt i moll. Därpå kommer ett lekfullt *Allegretto* följt av en drömsk *Romanze*. I sista satsen, *Allegro molto vivace*, återkommer de oroliga och mörka undertonerna från kvartettens början men verket slutar ljusst och energiskt.

Fanny Hensel. Målning av Moritz Daniel Oppenheimer/
The Jewish Museum NY Store Norske Leksikon

17. SVENSKTOPPAR

19.00 Torekovs kyrka | 70 minuter

Fyra svenska kompositörer du bara måste höra, handplockade av stjärntrion ur Stockholm Syndrome Ensemble. Byströms verk är skrivet speciellt för dessa tre musiker och är inspirerat av bildkonst, också Tor Aulins fyra akvareller anspelar på en musikalisk duk.

Britta Byström (f. 1977)

By the Window för viola, kontrabas och preparerat piano

Malin Broman – viola

Rick Stotijn – kontrabas

Simon Crawford-Phillips – piano

Laura Netzel (1839–1927)

Svit för violin och piano op 62

I. Allegro moderato

II. Allegretto tranquillo

III. Allegro non troppo

Malin Broman – violin

Simon Crawford-Phillips – piano

Bo Linde (1933–1970)

Sonata a tre (Pianotrio nr 2) op 38

Arr. för violin, piano och bas av Rick Stotijn

I. Largo, ma con agilità

II. Con agilazione

III. Alla Sarabanda colla maggior

fluentezza in tempo

Malin Broman – violin

Rick Stotijn – kontrabas

Simon Crawford-Phillips – piano

Tor Aulin (1866–1914)

Fyra Akvareller op 15

1. Idyll

2. Humoresk

3. Vaggsång

4. Polska

Malin Broman – violin

Simon Crawford-Phillips – piano

Britta Byström spelade trumpet i kommunala musikkolan i Sundsvall och gick sedan vidare med kompositionsstudier vid Musikhögskolan i Stockholm. Hon skriver kammarmusik, vokalmusik och opera, men framför allt orkestermusik och har samarbetat med flera av landets orkestrar. 2007–11 var Byström huskompositör för Västerås Sinfonietta.

Med titeln *By the Window* hänsyftas ett konstverk; *Vid fönstret* av Gunnel Wählstrand från 2003 med två personer sittande i solljuset framför ett fönster, bläddrande i en bok eller kanske ett fotoalbum:

– ”By the Window” är en av Gunnel Wählstrands målningar som innehåller allra mest vitt, det vill säga som låter det vita pappret lysa igenom. Detta orörda vita motsvaras i min komposition av pianots efterklang – den orörda klangen – och för att förstärka kontrasten mellan ljus och mörkt har jag preparerat pianots mellanregister med dämpande gummi. Mot detta hör vi sedan två sjungande stråkinstrument, ofta i mycket höga register och ofta kretsande kring samma ton. Titeln ”By the Window” har ytterligare en innebörd för mig, nämligen något som kompositören Steve Reich har sagt: ”Musik ska vara som ett öppet fönster”. Med det menar han att kompositören ska vara öppen för impulser från omvärlden: den musik som spelas på gatan utanför fönstret ska kunna leta sig in i partituret. Här har mitt fönster stått öppet mot bildkonsten. (*Britta Byström*)

Pianisten, sångerskan och tonsättaren **Laura Netzel** (född Pilekors) växte upp i Stockholm efter att familjen flyttat från Rantasalmi i Finland. Hon studerade piano och sång för privatlärare hemma i Stockholm, och fick sin kompositionsutbildning av Charles-Maria Widor i Paris. Debuten som tonsättare skedde 1874 under pseudonymen N. Lago. I Frankrike uppmärksammades hennes kompositioner i mycket högre grad än hemma i Sverige. Förutom det egna skrivandet och musicerandet var hon engagerad i socialt arbete samt att föra ut konstmusiken till de breda lagren, bland annat anordnade hon musikaftnar för arbetare i Stockholm.

Carl Wilhelmson: *I Gåsöskären*
Nationalmuseum

Hanna Pauli: *Frukostdags* 1887

Suite pour Violon et Piano gavs ut 1897. Den uppskattades i Frankrike, Tyskland och Rumänien medan skandinavisk press var njuigg och närmast hånfull – möjligen hade man här ännu inte lärt sig smälta att avancerad och intressant musik kan komponeras av en kvinna.

Sonata a 3 av **Bo Linde** (se konsert nr 6) komponerades 1968, två år före Lindes förtidiga död. Första satsen spelas *Largo, ma con agilità* det vill säga långsamt, men lätt rörligt. Andra satsen spelas smidigt; *Con agilazione*, och den tredje *Alla Sarabanda colla maggior fluenzanza in tempo*; ungefär som en saraband med stort flöde i tempot.

Violinisten, tonsättaren och dirigenten **Tor Aulin** bildade 1887 den första svenska professionella stråkkvartetten, Aulinska kvartetten. De konserterade regelbundet i hela landet, inte sällan tillsammans med pianister som Emil Sjögren och Wilhelm Stenhammar, och gjorde därmed högklassig musik tillgänglig även för dem som bodde långt från städernas konsertsalar – en viktig del av folkbildningen!

Fyra akvareller (1899) tillhör Aulins mest spelade verk bland svenska violinister och behöver ingen förklarande tolkning; de fyra titlarna talar så målande för sig själva.

18. PSEUDOVETENSKAPLIG MUSIKSALONG

21.00 Apelrydsladan

Festivalkompositören Steingrímur Rohloff (sid. 8) och saxofonrebellerna Rolf-Erik Nyström (sid. 76) bjuder in till salong! Deras musikaliska vänskap har pågått i ett kvarts sekel och nu tar de med sig flera av festivalvännerna till en informell pub-stämning i Apelrydsladan. Med ”bonusmaterial” och musik som inte står på pensumlistan blir det både uppsluppet och något gott i glaset denna fredagskväll.

program
LÖRDAG
1 JULI
LOKATÒNLEIKAR

Thorlaksson Thorarinn: *Thingvellir* 1900

19. FRUKOSTKLUBBEN - FLATKÖKUR

10.00 Apelrysladan (frukost från kl. 09.00)

Dagens frukostklubb ägnas nordiska språk och tonspråk, gammalt som nytt.

Atli Heimir Sveinsson (1938–2019)

Intermezzo 1 & 2 ur Dimmalimm

Duo HAV

William Heinesen (1900–1991)

Vågn op og slå på dine strenge

Arr. **Ólavur Jakobsen** (f. 1964)

Alvi Joensen – gitarr

Nordiska språk och den gamla litteraturen

Karsten Thurfjell kåserar

Steingrímur Rohloff (f. 1971)

May

Marianne Sihvonen – flöjt, Carl-Oscar Østerlind – cello,

Kristoffer Hyldig - piano

Sagan om konungadottern Dimmalimm är en älskad isländsk bilderbok från 1924 som både dramatiserats och blivit balett. **Atli Heimir Sveinsson** skrev musik till pjäsen, bland annat två *Intermezzi* för flöjt och harpa.

Den färöiske författaren **William Heinesen** var även kompositör och konstnär, men det var som författare han nådde berömmelse och belönades, bland annat med Nordiska rådets litteraturpris, Sonningpriset och Svenska Akademiens nordiska pris. *Vågn op og slå på dine strenge* är en gammal psalm över vilken Heinesen komponerat 10 variationer för viola. Detta är ett arrangemang för klassisk gitarr gjort av Alvi Joensens gitarrlärare **Ólavur Jakobsen**, även han född och bosatt på Färöarna.

20. BARNENS BÅSTAD: KOUAME MÖTER BARNEN

13.00 Apelrydsladan

”Alla människor har rytm, det har inget med etnisk bakgrund att göra” säger Kouame Sereba som vill visa att känslan för rytm inte är något mystiskt eller exotiskt. I Afrika spelar man trummor till både vardag och fest. På så sätt förmedlas traditionen vidare från generation till generation. Kouame presenterar sitt stora lekuniversum med musik, rytm och historia. Rytmerna leks fram med hjälp av röst, handklappning och dans.

Kouame Sereba – sång och traditionella afrikanska slagverk

21. BAROCK, SÅ IN I NORDEN!

16.00 Ravinen | 60 minuter

Vad har Buxtehude, Corelli och Dowland med Norden att göra? Vi reser långt tillbaka i tiden då ljus konkurrerar med mörker, och vi hör klangen av ett Norden som vi knappt kände till. Går den ljusa dagen verkligen under?

Dietrich Buxtehude (1637–1707)
Trionsonat Bb-dur op 1 nr 4 BuxWV 255
I. Vivace – Allegro
II. Lento - Allegro

Jonas Nordberg – ärkeluta
Emma Nyman – violon
Johannes Rostamo – cello

Melodi från Kvæfjord, Norge
Arr. **Ragnar Søderlind** (f 1945)
Text **Petter Dass** (1647 – 1707)
Den lyse dag går under

Bernt Ola Volungholen – baryton
Emma Nyman – violon
Martin Lissola – viola
Johannes Rostamo – cello
Jonas Nordberg – ärkeluta

Johan Helmich Roman (1694–1758)
ur *Trionsonat g-moll BeRI 101*
III. Andante
IV. Presto assai

Emma Nyman – violon
Martin Lissola – viola
Johannes Rostamo – cello
Jonas Nordberg – ärkeluta

Johan Helmich Roman
Text: Olof von Dalin (1708–1763)
Är det hela tidsfördrivet?

Bernt Ola Volungholen – baryton
Emma Nyman – violon
Martin Lissola – viola
Johannes Rostamo – cello
Jonas Nordberg – ärkeluta

Carl Michael Bellman (1740–1795)
Fredmans Epistel nr 81: Märk hur' vår skugga

Bernt Ola Volungholen – baryton
Jonas Nordberg – ärkeluta

Arcangelo Corelli (1653–1713)
Violinsonat A-dur op 5 nr 9
(ornamenteringar av J.H. Roman)
I. Preludio: Largo
II. Giga: Allegro
III. Adagio
IV. Tempo di Gavotta: Allegro

Emma Nyman – violin
Johannes Rostamo – cello
Jonas Nordberg – ärkeluta

John Dowland (1563–1626)
Lachrymae Pavan

Jonas Nordberg – ärkeluta
In darkness let me dwell

Bernt Ola Volungholen – baryton
Jonas Nordberg – ärkeluta

Dietrich Buxtehude
Quemadmodum desiderat cervus BuxWV 92
Text: Ps. 42:1–3, Augustinus Musculus
(1541–1582)

Bernt Ola Volungholen – baryton
Emma Nyman – violin
Martin Lissola – viola
Johannes Rostamo – cello
Jonas Nordberg – ärkeluta

Dietrich Buxtehudes far Hans Jensen Buxtehude var organist i Mariakyrkan i Helsingborg, som vid tiden för Dietrichs födelse 1637 tillhörde Danmark. Familjen flyttade några år senare till Helsingør, men Dietrich återvände som tjuogoåring till Helsingborg och övertog faderns gamla tjänst där. Det blev inte länge. Med freden i Roskilde 1658, då Sverige övertog Skånelandskapen, vände Buxtehude tillbaka till Helsingør och dess Mariakyrka. Han var en lysande organist och kompositör och fick så småningom tjänst i tyska Lübeck där han stannade i 40 år till sin död 1707. Ryktet om hans orgelspel fick folk att resa långa vägar för att höra honom, bland dem en ung Johann Sebastian Bach som fotvandrade hela vägen från Arnstadt till Lübeck för att höra mästaren.

Förutom all orgel-, cembalo- och vokalmusik för kyrkan skrev Buxtehude också en del kammarmusik, bland annat en serie fina violinsonater. *Trisonat B-dur* publicerades 1694 som nr 4 i samlingen *VII Sounate à doi Violino & Violadagamla con Cembalo di Dieterico Buxtehude, organista della Chiefa della Beat. Virg. N.S. in Lubeca, Opera prima*. Förutom opus 2, som också är en samling triosonater, är det de enda verk som publicerades under Buxtehudes livstid.

Samtida med Buxtehude var den dansk-norske diktaren och prästen **Petter Dass**. Han hade fått sin prästutbildning i Köpenhamn och blev kyrkoherde i Alstahaug i Nordland, Norge. Mest känd är han för diktverket *Nordlands Trompet* som skildrar livet bland fiskare och småbönder i Tromsø, men han skrev också en rad psalmtexter. Med de religiösa sångerna bidrog Dass till att sprida det kristna budskapet till allmogen, som varken var läs- eller skrivkunnig. Flera av hans texter ingår fortfarande i både den norska och svenska psalmboken. Den fina aftontexten till *Den lyse dag går under* sjungs här till en folklig melodi från Kvæfjord i Nordnorge, i ett arrangemang gjort speciellt för detta tillfälle av den norske tonsättaren **Ragnar Søderlind**.

Man betraktade generellt allt som komponerades under denna epok som allmängods, och så länge det inte trycktes var det fritt fram för andra att kopiera, skriva av och rentav om.

I Sverige bidrog **Johann Helmich Roman** på sitt sätt också till folkbildningen då han försåg kyrkomusik med svensk text och förde ut musiken från hovet till allmänheten via offentliga konserter. Som hovkapellmästare ryckte han upp det ganska nedgångna hovkapellet och bidrog till att skapa förutsättningar för högre musikutbildning. Det egna komponerandet resulterade i en enorm mängd musik, allt ifrån orkester-, solo- till vokal- och kammarmusik, i en omväxlande stil från tung barock till det galant melo-diska.

Man betraktade generellt allt som komponerades under denna epok som allmängods, och så länge det inte trycktes var det fritt fram för andra att kopiera, skriva av och

rentav om. De enda verk av Roman som trycktes under hans levnad är tolv flöjts-sonater, sannolikt tillkomna under hans Londontid, men han skrev även 14 eller 15 triosonater varav flera finns bevarade i hans autograf eller pålitliga avskrifter. Dock, vad gäller *Triosonat i g-moll* kan den, eventuellt, ha Johann Joachim Quantz som upphovsman – eller så har Quantz helt frankt signerat en Roman-kopia!

Material från Golovinmusiken och flöjtsonat nr 12 lånade Roman av sig själv då han tonsatte tre sånger med text av Olof von Dahlin, tillägnade "Fru Grefvinnan Hedvig Taube. På Dess Födelsedag den 31 October 1738". Texten till sång nr 1 lyder *Födäs, gråta, dij och lindas, jolra, krypa, ragla gå, agas och till läran bindas*. Därpå följer den vi får höra

idag, Är det hela tidsfördrivet? Gud vet hvad man då här gör. Den avslutande sången har texten *Den är lycklig född til Verlden som til andras tjenst är född.*

Några decennier yngre än Roman var **Carl Michael Bellman**, som föddes och växte upp på Söder i Stockholm och skulle komma att bli en av vårt lands i särklass viktigaste skaldar och visdiktare. Han fick en bra akademisk grund att stå på, med en ämbetsman till far och kyrkoherdedotter till mor, som via informatorer ombesörjde litterär och språklig hemundervisning. Redan som tonåring skrev Bellman översättningar på vers och prosa; elevarbeten som gick i tryck, liksom ett antal egna poem.

Efter föräldrarnas död fick Bellman i sin chef på Manufakturkontoret Anders Lissander en mentor och beskyddare, och i dennes hem kunde Bellman få fritt spelrum i umgängeskretsen av poeter och sångare. Kungen Gustav III engagerade honom som underhållare vid hovet och sedermera med hovsekreterares titel utbetalades pension ur kungens handkassa. 1777 gifte sig Bellman med Lovisa Grönlund med vilken han fick en rad barn. När Bellman dog, i sviterna av en lungsot han dragit på sig under ett par veckor i arrest, lämnade han efter sig sin familj i fattigdom.

Fredmans Epistlar är 82 visor som handlar om Stockholm och dess invånare. Här finns urmakare Fredman, krognyfven Ulla Winblad, Mowitz, Mollberg med flera, alla personer med verkliga förlagor. Sex, sprit och döden är ofta förekommande i skildringarna, men även poetiska naturbilder och stillsamma betraktelser. 1790 kom vissamlingen i tryck, och åtföljdes året efter av *Fredmans sånger* där *Fjäril'n vingad* och *Gubben Noak* ingår.

Man tror att Bellman skrev uppemot 1700 vistexter varav knappt 300 trycktes under hans livstid. Vi sjunger dem fortfarande. Många av de övriga texterna var tillfälliga hyllningstexter för speciella tillfällen, som dikter till hovet och texter för träffarna hos familjen Lissander.

Melodierna till texterna, då? Ja, kanske komponerade Bellman själv en och annan melodi, men som sagts ovan, traditionsenligt använde han sig alltsomoftast av redan existerande musik, med en alldeles särskild förmåga att modifiera och anpassa musiken till stämningarna och riktningarna hos texterna. Ett exempel är *Käraste bröder* (ep. nr 9) som hämtat melodin i Romans Drottningholmsmusik.

Den mörka och gripande *Märk hur' vår skugga* (ep. nr 81) är riktad till en av Bellmans suparkompisar, hustrun till "Grälmakar Löfberg", vid hennes begravning på Maria kyrkogård. Inför döden är vi alla lika, vi "är törstiga alla".

I Rom i Italien verkade under 1600-talets slut en omåttligt populär violinvirtuos och kompositör, **Arcangelo Corelli**, vars musik fick väldig betydelse även efter hans livstid (Händel arbetade en kort tid med honom). Eftersom han själv var violinist var det i förstone verk för stråkinstrument han skrev, sparsam i kvantitet men på en hög konstnärlig och teknisk nivå. Sveriges exdrottning Kristina var under en tid hans beskyddare i Rom och till henne dedikerade han sitt opus 1 (av inalles 6); 12 trionsater. Corelli ligger begravd i Pantheon – i sig en hedersbetygelse.

Opus 5 publicerades 1 januari 1700 och består av 12 sonater för violin och generalbas, de första 6 för kyrkliga sammanhang, de övriga för borgerliga. Och som brukligt var: Utgåvan bestod av en naken violinstämma med basstämma till, inga harmonier, figurationer, utsmyckningar eller annan ornamentik. Det var upp till barockens musikutövare att, som dagens jazzmusiker, fylla ut luckorna och göra varje framträdande fantasifullt och spontant. Improvisationsförmågan (eller spelskickligheten!) var kanhända inte lika stor hos alla musiker, och därför kom så småningom utgåvor med utskrivna ornamentik. En av dem som ornamenterade var svensken Roman, sannolikt någon gång under hans studieår i England 1715–21.

Vi backar i tid. Engelsmannen (möjligen irländaren) **John Dowland** var renässansens mest lysande lutenist och kompositör, i synnerhet känd för sina lutsånger som publicerades i flera samlingar under hans levnad. Trots sin berömmelse dröjde det till

mycket sent i hans liv innan han fick anställning vid det engelska hovet. Orsaken kan ha varit hans religion (katolik) och att han var rättfram – drottning Elizabeth tolererade inte klarspråk. Hon avvisade honom flera gånger och man kan väl gissa att det var med viss förbittring som Dowland sökte sig utomlands. Han reste runt i Europa och spelade vid de stora furstliga hoven och fick vänta till 1612 då den nye regenten, James I, anställde honom. En klen tröst; det blev att ingå i en ensemble som visade sig bestå av en hoper talanglösa klåpare som fjäskat sig in vid hovet.

Dowland textsatte själv sin *Lacrimae pavan* från 1596 och det blev den klagande *Flow my tears*, en av hans mest spridda sånger och för honom själv en bokstavlig metafor. Det hände att han skrev sitt namn ”Jo Dolandi de Lacrimae”.

In darkness let me dwell är ett rätt sent verk (1610) med tydliga spår av nya influenser från Italien och den tidiga barockstilen. Texten är ett anonymt poem som byggts på med en extra strof av John Coprario, engelsk tonsättare och viola da gambaspelare. Fast det var Dowlands sång som överlevde – till och med artisten Sting har spelat in den!

Avslutningsvis är vi åter i Lübeck hos **Dietrich Buxtehude**, och nu till hans tonsättning av Davids psalm 42 *Som hjorten trängtar till vattenbäckar* följt av en bön av teologen och reformatorn Andreas Musculus (1514–1581). Kompositionen är en *Ciaccona a tre* för baryton, 2 violiner och generalbas. Ciaccona eller chaconne är alltså när man låter en melodi brodera ut sig ovanför en baslinje, som upprepas gång på gång på gång. Här kan man ana något som inte är långt borta från de finaste italienska operaariorna.

22. GRAND FINALE: MARATON MOT NATT

18.00 Apelrydsladan

Festivalens stora höjdpunkt inträffar denna sommarnatt! Ett helt nytt beställningsverk av islänningen Steingrímur Rohloff får sin världspremiär med Stockholm Syndrome Ensemble. Traditionen är att avslutningskonserten är kompromisslöst lång. Var beredd på att korvarna vi serverar i år kan komma att vara både röda och danska, däremellan svindlande förvandlande nattmusik.

Walter Rabl (1873–1940)

Kvartett för klarinett, violin, cello och piano

Ess-dur op 1

I. Allegro moderato

II. Adagio molto

III. Andantino un poco mosso

IV. Allegro con brio

Viktor Wennesz – klarinett

Malin William-Olsson – violin

Carl-Oscar Østerlind – cello

Kristoffer Hyldig – piano

Rebecca Clarke (1886–1979)

Sonat för viola och piano

I. Impetuoso: Poco agitato

II. Vivace

III. Adagio

Martin Lissola – viola

Simon Crawford-Phillips – piano

-PAUS 1-

Henry Purcell (1659–1695)

The Cold Song ur operan *King Arthur*

Bernt Ola Volungholen – baryton

Emma Nyman – violin

Martin Lissola – viola

Johannes Rostamo – cello

Jonas Nordberg – ärkeluta

Alessandro Stradella (1643–1682)

Triosonat d- moll för violin, cello och luta

Emma Nyman – violin

Johannes Rostamo – cello

Jonas Nordberg – ärkeluta

Steingrímur Rohloff (f. 1971)

The Copenhagen Disorder

Beställningsverk till Festivalen och

Stockholm Syndrome Ensemble

Stockholm Syndrome Ensemble

-PAUS 2-

Arnold Schönberg (1874–1951)

Verklärte Nacht op 4

I. Sehr langsam – II. Breiter – III. Schwer
betont – IV. Sehr breit und langsam –

V. Sehr ruhig

Messiaen Quartet Copenhagen

Per Nørgård (f. 1932)

Franz Schubert (1897 – 1828))

Nacht und Träume

Viktor Wennesz – klarinett

Malin William Olsson – violin

Carl-Oscar Østerlind – cello

Kristoffer Hyldig – piano

Ennemond Gaultier (ca 1575–1651)

Claudio Monteverdi (1567–1643)

Les Canaries – Amor, dicea, il ciel mirando
ur *Lamento della Ninfa*

Medlemmar i Oriental Winds of the Baroque:

Rolf-Erik Nystrom – alt- och sopraninosaxofon

Raquel Andueza – sopran

Kouame Sereba – sång, dodo, kalimbas, slagverk

Jesús Fernández Baena – teorob

Vem var **Walter Rabl**? Österrikisk pianist, operadirigent och kompositör, men som slutade komponera vid 30 års ålder och av vars verk endast ett fåtal av hans tidigaste finns bevarade. Hans *Kvartett Ess-dur* vann förstapris i en tävling för unga kompositörer 1896 och Johannes Brahms, som satt i juryn, såg till att verket publicerades tillsammans med ett par andra stycken. Den udda besättningen (klarinet, violin, cello och piano) återkom märkligt nog hos Olivier Messiaen 45 år senare då det råkade vara de instrument som fanns att tillgå i lägret där han skrev sin *Kvartett vid tidens ände* (som spelades i onsdags).

Rabl tillägnade Brahms detta sitt opus 1, som ingalunda förefaller som ett sökande eller trevande förstlingsverk. Första satsen, *Allegro moderato* börjar med att klarinetten presenterar det sångbara, älskliga huvudtemat som sedan övertas av vart och ett av de övriga melodiinstrumenten.

Sidotemat innehåller något som skulle kunna vara en naturbild med folkton och/eller fåglars lockrop. Andra satsen, *Adagio molto*, är en variationssats där temat utgörs av en dyster marsch som de korta variations-satserna mjukar upp, blåser liv i, förfinar och leker med och för en stund är begravningstämningen utbytt mot värsta festhumöret innan vi påminns om hur det hela började. Den korta tredjesatsen, *Andantino un poco mosso* är till en början behagligt och sorglöst gungande, rätar strax på sig men avslutar i det sköna viloläget. Finalen är ett livligt och lyckligt *Allegro con brio*.

Rebecca Clarke föddes i Storbritannien med en tysk mamma och en amerikansk pappa, och levde från andra världskrigets utbrott största delen av sitt liv i USA. Hon var själv violinist men uppmanades av sin kompositions lärare Sir Charles V. Stanford

att gå över till viola för då kunde hon vara ”mitt i klangen och tala om hur allt är gjort” och det var som altviolinist hon blev en av Englands första kvinnliga professionella orkestermusiker. Hon gjorde karriär som solist och kammarmusiker med några av dåtidens största; Arthur Schnabel, Pablo Casals, Artur Rubinstein, Myra Hess med flera.

Clarks verklista innehåller ett hundratal kompositioner; sånger, körverk, kammarmusik och stycken för solopiano, men bara ett fåtal verk publicerades under hennes livstid och efter sitt giftermål 1944 skrev hon nästan ingenting.

Den passionerade *Violasonaten* från 1919 är den mest kända av Clarks kompositioner. Hon deltog med den i en kompositionstävling, sponsrad av den amerikanska kulturbeskyddaren Elizabeth Sprague Coolidge. Clarks verk hamnade på delad förstaplats tillsammans med en violakomposition av Ernest Bloch men juryn var inte överens. Kunde verkligen en kvinna ligga bakom Clarkeverket? Det måste vara en manlig kompositör, kanske Bloch själv eller rentav Maurice Ravel, som gömt sig bakom en pseudonym! Sprague Coolidge hade utslagsröst och bestämde att priset inte skulle delas utan gå till Bloch ensam.

Som motto för sonaten står ett citat från den franske 1800-talsdiktaren Alfred de Mussets klassiska poem *La Nuit de Mai (Majnatten)*: ”Poète, prends ton luth!” (Poet, fatta din luta!). I inledningssatsens *Inpetuoso; poco agitato* (impulsivt, häftigt, upprört) kan man, om man vill, nog ana en återklang från Debussys *En fauns eftermiddag*. Den följande *Vivace*-satsen är ett omväxlande scherzo med viola och piano i en gnistrande dialog. Tredje satsen har en recitativ inledning som gradvis blossar upp, som för att fortsätta citera Musset: ”le vin

de la jeunesse fermente cette nuit dans les veines de Dieu (ungdomens vin jäser denna natt i Guds ådror).

Henry Purcell, Englands store barocktonsättare, blev bara 36 år men hann ändå komponera så mycket musik! (Orsaken till hans tidiga död är inte helt klar, men troligen förkylde han sig efter att ha låsts ute av sin hustru efter en blöt natt). Nå, på verklistan finns gudstjänstmusik, teatermusik, sånger och instrumentalmusik för hovet.

King Arthur (1691) blev ett av Purcells mest uppskattade verk och spelades långt in på 1800-talet. Det är en så kallad "semi-opera", en hybrid av talteater och musikdrama som kan framföras halvsceniskt i en konsertsal. *The Cold Song* är hämtad ur den så kallade "Frostscenen", där stråkarna skakar fram ackompanjemanget till den frusne sångarens huttrande vädjan om att kolden ska försänka honom i evig sömn...

Alessandro Stradella var violinist, sångare och kompositör. Han kom från en toskansk aristokratisk familj och utbildades i Rom, där han (liksom Corelli som vi hörde tidigare i dag) åtnjöt den svenska exdrottningen Kristinas gunst. På grund av sitt vidlyftiga leverne tvingades han bort från Rom och flyttade runt i Italien, först till Venedig 1677 innan han några år senare blev lönnmördad i Genua – ett färgstarkt liv och blodig död som inspirerat åtskilliga operatonsättare från 1800-talet och framåt! Stradella hann skriva över trehundra verk, och denna *Triosonat* är ett av hans mest spelade idag.

Steingrímur Rohloff (se konsert 1, 10, 14, 18 och 19 samt sid. 8) säger så här om sitt nya stycke:

”Jag blev väldigt glad över att få komponera för den helt unika Stockholm Syndrome Ensemble tack vare uppdraget från

Båstad Kamarmusikfestival. Jag kan skatta mig lycklig över att få komponera för dessa exceptionella musiker, några av Sveriges bästa, och som jag känt länge och har en nära vänskap med. Med sådana virtuoser kan man tänka i nya banor. Jag siktade efter att skriva ett väldigt rytmiskt verk. En grundtanke var att tänka på ensemblen som en unik organism. "Grooving" och stråkljud som når extrem intensitet.”

Nyförelskad var österrikaren **Arnold Schönberg** då han i 25-årsåldern komponerade halvtimmesverket *Verklärte Nacht*, inspirerat av ett poem av den tyske lyrikern och mystikern Richard Dehmels (1863 – 1920). Originalbesättningen är stråksextett, men har omarbetats för stråkorkester, för piano-trio, och idag spelar Messiaen Quartet Copenhagen sin version.

Det här är nära nog programmusik, skriven några decennier innan Schönberg utvecklade tolvtonstekniken. Den som vill kan gärna ha diktens "handling" framför sig, uppdelad i fem olika långa strofer. Dock är musiken skriven för att spelas i ett enda svep.

- I. En kvinna och en man vandrar i det klara månlyuset.
- II. Kvinnan berättar förtvivlat att hon väntar en annan mans barn.
- III. Hon tappar nästan fotfästet.
- IV. Mannen älskar henne. Han säger att barnet ändå ska vara hans.
- V. De kysser varandra och går genom den vackra, månbelysta natten.

Per Nørgård räknas till en av de mest framstående danska kompositörerna sedan Carl Nielsen. Han började som privatelev för Vagn Holmboe och fortsatte i Paris hos Nadja Boulanger. Bland hans verk kan nämnas operan *Siddharta*, orkestermusik som slagverkskonserten *For a Change* och *Between* för cello och orkester, kammar-

musik som stråkkvartetter och solostycken samt körmusik, ofta i nära samarbete med den namnkunniga vokalensemblen Ars Nova.

Nacht und Träume skrevs till den danska ensemblen Nordlys och deras cd *Recycled* (2006) där de lät tio danska tonsättare bearbeta klassiska musikstycken efter nutida idiom. Nørgård valde en strof ur **Franz Schuberts** (1797–1828) sång, *Holde Träume, kehret wieder!* I cd:ns texthäfte skriver Nørgård att den är en ”åkallan av nattdrömmar, som förtrollar oss och som vi längtar efter när de bleknar när vi vaknar: Kom tillbaka!”

Oriental Winds of The Baroque ger oss avslutningsvis sin tolkning av två barockgiganter, en fransman och en italienare. Den franske lutenisten **Ennemond Gaultier**, också känd som ”Gaultier den gamle” eller ”Gaultier från Lyon” för att inte förväxlas med sin kusin Denis, lutenist även han, var ansedd som en av de allra främsta. Han var knuten till franska hovet och trots sin berömdhet blev inget av hans verk publicerade under hans livstid, förmodligen för att de var ägnade för internt och kungligt bruk. Decennier efter hans död lät kusinen Denis, ”Gaultier den unge” sammanställa ett antal verk för publicering, men man har nog skäl att anta att en och annan komposition av den unge Gaultier också slank med ... I vilket fall, många av styckena tillskrivs endast ”Gaultier” utan någon indikation på vem av de båda som är upphovsman.

En *Canarie* är en renässansdans inspirerad av sånger från Kanarieöarna. Med sitt snabba tempo och synkoperade rytm påminner den om *gigue* och användes gärna av just franska lutenister, varav Gaultier den gamles är ett av de mest kända exemplen.

Med en basgång bestående av tonerna E-D-C-H (inte långt från vår nutida blues!) förs vi därefter och sömlöst in i den undersköna chaconnen *Amor, dicea, il ciel mirando ur Lamento della Ninfa* (Nymfens klagan) hämtade ur 8:e madrigalboken *Madrigali Guerrieri, et Amorosi* (1638) av Italiens störste inom barockmusiken; **Claudio Monteverdi**. I original för fyra röster: en solist (den bedragna nymfen) som enligt Monteverdi gärna får följa sitt inre, emotionella tempo hellre än följa en bestämd metronomisk puls, och tre understämmor som likt en grekisk kör ackompanjerar klagosången.

Texten lyder i sammanfattning och ungefärlig översättning:

”Amor”, sa hon medan hon stod stilla, blicken vänd mot himlen, ”Var, åh var är trofastheten som den förrädaren svor mig? Gör honom till min igen, som han en gång var, eller döda mig, så att jag inte längre måste plågas ... Hennes ögon må vara vackrare än mina, men Amor, från hennes läppar kommer han aldrig att få lika söta och ljuva kyssar, som från mina. Ah, tyst, tyst ... det vet han alltför väl”

© Verkkommentarer Musik i Syd / Gerd Román Hall

medverkande

Foto: Marie von Krogh

CATHRINE WINNES är för tredje året konstnärlig ledare för Båstad kammarmusikfestival. I höstas var hon hyllad dirigent på Kungl. Operan i Stockholm vid uruppförandet av Karin Rhenqvists uppmärksammade stora beställningsverk ”Strandad”. Som dirigent har hon arbetat med samtliga symfoniorkestrar i Norge och Sverige och var fram till våren 2023 konstnärlig ledare för Blåsarsymfonikerna i Stockholm. Hennes breda publika genombrott kom med SVT:s programserie ”She composes like a man”, där hon var programledare och idégivare. I ett omtalat Sommarprogram i Sveriges Radio P1 häromåret berättade hon om musiken och sitt eget spår in i musikvärlden – givetvis med plats åt ett antal kvinnliga kompositörer som alla ”arbetat som en man”.

OLE-KRISTIAN ANDERSEN, trombon, är sedan snart ett kvartssekel trombonist i Helsingborgs symfoniorkester. Han är utbildad i Oslo och Haag, där han genomgick diplomstudier i barocktrombon. Han är knuten till flera europeiska barockensembler och samtidigt verksam som pedagog i både Sverige och utomlands.

> Medverkar i konsert nr 1

MIME BRINKMANN, cello, kommer från Japan, är bosatt i Stockholm och internationellt verksam som både solocellist och medlem av kammarenssembler som La Petite Bande, Concerto Copenhagen, Bach Collegium Japan förutom Drottningholms Barockensemble härhemma. Hon har fått stor erkänsla för sin inspelning av Bachs samtliga cellosviter, både ömsint trevande och barock i retoriken enligt Camilla Lundberg i DN, Tillsammans med Stina Ekblad låter hon Bachs cellosatser möta Edith Södergrans naturlyrik.

> Medverkar i konserterna nr 3 & 7

Foto: Mats Bäcker

Foto: Göran Segerholm

STINA EKBLAD är sedan många år ett av de största namnen i teater och film på svenska med Dramaten i Stockholm som sin huvudscen. De senaste åren har hon alltmer utvecklat sin verksamhet som recitatör och uppläsare, gärna med musikalisk koppling. Närmast kommer hon från vårens uppsättning på Folkoperan i Stockholm där hon var den sammanhållande berättaren i nyskapade operakombinationen "Riddar Blåskägg och Judith". "Magnetiskt suggestiv, sarkastisk och skrämmande" enligt Camilla Lundberg i DN. Efter festivalen förra sommaren framträdde hon i Ravinen med Edith Södergrans lyrik. Nu återkommer hon till Norrviken under årets kammarmusikfestival med ett nytt Edith Södergranprogram.

> Medverkar i konsert nr 3

IDA FALK WINLAND, sopran, har sin operautbildning från London och är återkommande gäst på festivalen i Glyndebourne. Hon har varit knuten både till GöteborgsOperan och Kungliga Operan i Stockholm, med bejublade parodroller i Norma, Rigoletto och La Traviata, och gästade både Parisoperan, Covent Garden i London och La Scala i Milano. Hon har varit konsertsolist med de stora orkestrarna i Stockholm och Göteborg bl a i Bachs h-mollmässa och Haydns Skapelsen. Hon har tilldelats flera utmärkelser som tidskriften Operas operapris, Hjärdis Schymberg- och Birgit Nilsson-stipendierna.

> Medverkar i konsert nr 6

Foto: Tilo Stengel

MARTIN LISSOLA, viola, har sina rötter i Dalarna men är sedan länge bosatt utomlands, nu Paris, tidigare London, där han fick sin examen på Guildhall School, och oftast på väg i Europa som frilansande solist, ensemble- och studiomusiker. Han uppskattar att förena sin styrka i den klassiska musiken, särskilt barocken, med friheten han får i folkmusik och pop och har spelat såväl med London Philharmonic och Les Musiciens du Louvre som Ellie Goulding och First Aid Kit.

> Medverkar i konserterna nr 14, 16, 21 & 22

Foto: Magnus Ragnvid

Foto: Gunnel Lundberg

GUNNEL LUNDBERG, piano, är sedan 20 år fast repetitör vid Kungl. Operan i Stockholm och frilansande pianist. Hon har kammarmusikdiplom från Edsberg och är en flitigt engagerad kammarmusiker med framträdanden vid festivaler som Umeå Internationella Kammarmusikfestival, Lapplands Festspele i Arjeplog och Piteå Festspele.

> Medverkar i konsert nr 6

JONAS NORDBERG, ärkeluta, är utbildad på luta och tidiga stränginstrument vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm och Mozarteum i Salzburg. Bara under vintern och våren i år har han hunnit att framträda i renässans- och barockkonserter i bland annat Berlin, London, Wien, Atlanta och Amsterdam. I augusti kommer han att medverka i Drottningholmsteaterns uppsättning av Purcells "Fairy Queen". Han har gjort flera prisade skivinspelningar. På hans senaste CD med John Dowlands musik för luta, "skimrar den melankoliska tonen som i den vackraste fjäderskrud" enligt Martin Nyström i DN. Jonas samarbetar också med koreografen Kenneth Kvarnström i produktioner med modern dans och barockmusik.

> Medverkar i konserterna nr 16, 21 & 22

Foto: Chrisander Brun

EMMA NYMAN, violin, är frilansande violinist, barockviolinist och violast. Hon är gästande stämledare såväl i flera svenska orkestrar som Tjeckiska filharmonin och samtidigt aktiv kammarmusiker som inbjuden till många festivaler runtom i Europa. Som flera av årets medverkande i Båstad vill hon vara en genreöverskridande musiker med erfarenhet från pop- folk- och jazzsammanhang. Hon har master-examina i klassisk violin från Prag och barockviolin/tidig musik från Barcelona.

> Medverkar i konserterna nr 16, 21 & 22

Foto: Ruben Zulabard

Foto: Christian Larsen

MAGDA STEVENSON, viola, är idag medlem av Danmarks Radios symfoniorkester och biträdande stämledare i Danmarks underhållningsorkester. Hon är uppvuxen i Sigtuna men utbildad vid Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i Köpenhamn. Hon började tidigt spela kammarmusik och bildade stråkkvartetten Paizo som vunnit första pris i internationella tävlingar. Hon medverkar också bland annat i Poseidonkvartetten.

> Medverkar i konserterna nr 4 & 9

KARSTEN THURFJELL, ciceron, har i många år som redaktör och producent varit en bärande röst i Sveriges Radios kulturbevakning, ofta tillsammans med parhästen Gunnar Bolin med Båstadförflutet. Deras uppsittarkväll före julafton varje år är en minor classic i svensk public service med sina högst blandade rapporter från egensinnigt valda europeiska kultur-mål. Han har skrivit böcker om vin, mat och konst och sitter på tallrik 4 i Gastronomiska akademien.

> Medverkar i konserterna nr 7, 11, 14 & 19

Foto: Marcus Huse

BERNT OLA VOLUNGHOLEN, baryton, är fast knuten till operan i Luzern. Med rötter i Vallset på norsk landsbygd är han operautbildad i Oslo och Köpenhamn. Han fick sitt genombrott som Papageno i Mozarts Trollflöjten på Den Norske Opera i Oslo, där han senast medverkat i Bernsteins Wonderful Town och Offenbachs Orfeus i underjorden. Han har också en roll i Ketil Bjørnstads nya kammaropera om Kirsten Flagstad.

> Medverkar i konserterna nr 14, 16, 21 & 22

ensembler

Foto: Aija Svensson

HAV är en nordisk flöjt- och gitarrduo som består av flöjtisten Marianne Sihvonen och gitarristen Alvi Joensen. De uppför musik av nordiska kompositörer och fokuserar speciellt på miljöfrågor genom nyskriven musik. Deras produktion *Lyssna på våra hav* gav dem inspiration till namnet HAV. De har spelat på många scener i Norden. Förutom egna produktioner och nyskriven musik spelar de gärna standardrepertoar för flöjt och gitarr.

> Medverkar i konsert nr 19

MARIANNE SIHVONEN är en uppmärksam och finsk flöjtist som gärna framför musik av den nya generationens tonsättare. Under 2022 spelade hon i flera länder i norra Europa. Hon är utbildad på Musikhögskolan i Malmö och studerar nu på solistprogrammet på Det Jyske Musikkonservatorium i Aarhus.

> Medverkar i konsert nr 19

ALVI JOENSEN från Färöarna är en mångsidig gitarrist med passion för samtida konstmusik. Han är utbildad på Musikhögskolan i Malmö där han också tog sin diplomexamen. Han har erhållit fina placeringar i internationella tävlingar och också spelat med Färöarnas nationella symfoniorkester.

> Medverkar i konsert nr 19

Foto: Jānis Porietis

CARION WIND QUINTET är en dansk-lettisk blåsensemble som de senaste åren vunnit högsta beröm för sina konserter och inspelningar i hela Europa och USA. De inte bara spelar utan också iscensätter musiken dramatiskt och koreografiskt och når en miljonpublik på Youtube. Tyngdpunkten i repertoaren ligger hos 1900-talstonsättare från Carl Nielsen till György Ligeti men de samarbetar också med flera samtida kompositörer.

> Medverkar i konsert nr 5

DÓRA SERES, flöjt, medverkar som solist i olika konstellationer och är bosatt i Malmö.

> Medverkar i konsert nr 5

EGILS UPATNIEKS, oboe, är också förste oboist i Lettlands nationalsymfoniker i Riga.

> Medverkar i konsert nr 5

EGĪLS SEFERS, klarinett, är utöver kammarmusiker också verksam som musikkritiker och skivproducent, bosatt i Riga.

> Medverkar i konsert nr 5 & 9

DAVID M.A.P. PALMQUIST, horn, är Carions arrangör. Han är hornist i Kungl. Vaktparaden i Köpenhamn och även dess biträdande dirigent.

> Medverkar i konsert nr 5 & 9

NIELS ANDERS VEDSTEN, fagott, är aktiv kammarmusiker, lärare och har ett särskilt engagemang för samtida musik.

> Medverkar i konsert nr 5 & 9

MESSIAEN QUARTET COPENHAGEN är en ny dansk ensemble som tagit sin utgångspunkt och inspiration från Olivier Messiaens verk "Quatuor pour la fin de temps", som också står på programmet i Båstad. Entusiasm, charm och innerlighet i publikkontakten präglar spelet, där de går över gränser mellan människor och kulturer och för samman olika stilar och traditioner. Kvartetten gör omfattande beställningar av nyskriven musik och arrangerar klassiska orkesterverk för sitt eget format. Konserterna sänds ofta i Danmarks radio P2.

> Medverkar i konserterna nr 1, 2 & 22

MALIN WILLIAM-OLSSON, violin/viola, är alternerande konsertmästare i Sveriges Radios symfoniorkester och erfaren gäst som konsertmästare i olika svensk orkestrar och kammarmusiker i olika konstellationer. I popgruppen Se Lest låter hon här till klassisk musik och pop mötas. I Båstad medverkar hon både i Messiaen Quartet Copenhagen och Stockholm Syndrome Ensemble.

> Medverkar i konserterna nr 2, 10, 12, 16 & 22

KRISTOFFER HYLDIG, piano, är ett uppmärksammat namn i det danska musiklivet som pianist i olika konstellationer. Hans konserter sänds regelbundet i dansk musikradio och han har erhållit flera danska och europeiska utmärkelser.

> Medverkar i konserterna nr 1, 2, 4, 8, 10, 14, 19 & 22

CARL-OSCAR ØSTERLIND, cello, är utbildad i både Stockholm och Köpenhamn men också i Los Angeles och har vunnit flera danska musikutmärkelser. Han framträder regelbundet som gästsolist med nordiska orkestrar och ensembler.

> Medverkar i konserterna nr 1, 2, 8, 10, 19 & 22

VIKTOR WENNESZ, klarinett, är konsertmästare för Vaktparaden vid kungliga slottet i Köpenhamn. Han har medverkat vid flera prisade radio- och TV-inspelningar och debuterade redan 2010 i Carnegie Hall i New York.

> Medverkar i konserterna nr 1, 2, 10 & 22

Foto: Bjørn Wad

OPUS13 bilades redan 2014 under studietiden i Oslo av de fortfarande unga Sonoko Miriam Welde, Edvard Erdal, Michael Andreas Grolid och Daniel Thorell. De har skapat en av Skandinavien mest lovande stråkkvartetter och vann i höstas andra pris vid den kända musiktävlingen i Banff, Kanada. I Norge har de gjort sin debut vid kammarmusikserien i Oslo och bl a spelat vid festspelen i Bergen.

> Medverkar i konserterna nr 2, 6 & 8

SONOKO MIRIAM WELDE, violin, är verksam både som solist och kammarmusiker och har haft både Janine Jansen och Leif Ove Andsnes som lärare och mentorer. 2021 kom hennes debutalbum som solist med Oslofilharmonikerna i musik av Bruch, Barber och Vaughan Williams.

EDVARD ERDAL, violin, är utöver kammarmusiker andre konsertmästare på operan i Oslo.

MICHAEL ANDREAS GROLID, viola, är bosatt som studerande i Berlin och är verksam som både solist och kammarmusiker, därtill som kompositör.

DANIEL THORELL, cello, medverkade redan i fjol i Båstad tillsammans med sina medfinalister om svenska Solistpriset 2022. Han har haft stora framgångar vid internationella solisttävlingar och har sin solistdiplombildning vid norska musikhögskolan i Bergen under Torleif Thedéen. Han ingår också i en särskild studiegrupp med den franske stjärncellisten Gauthier Capuçon.

ORIENTAL WINDS OF THE BAROQUE under ledning av den norske saxofonisten Rolf-Erik Nystrøm är en av flera ensembler i Båstad i sommar som djärvt och entusiastiskt blandar olika kulturrepoker. Gruppen utforskar den europeiska barockmusikens ursprung och finner band till folkmusik från Orienten, Afrika, Sydamerika och Norden och avtryck av möten mellan människor från olika kulturer och epoker. Också musikerna i gruppen blandar genrer och överskrider gränser med sina olika instrument. Ensemblens senaste skiva har fått lysande omdömen.

> Medverkar i konsert nr 13

ROLF-ERIK NYSTRØM är världsledande saxofonist som inspirerad av såväl all världens folkmusik som klassisk musik, jazz, rock och elektronmusik utvecklar sitt instruments möjligheter och samtidmusiken. Han har framträtt som solist med stora symfoniorkestrar och ensembler i över 50 länder och skrivit musik för teater, film och dans. Han är norsk konstnärstipendiat och har varit nominerad till Nordiska Rådets musikpris.

> Medverkar i invigningskonserten samt konserterna nr 1, 14, 13, 18 & 22

RAQUEL ANDUEZA, sopran, debuterade för tio år sedan i Carnegie Hall och vid London Proms och är nu verksam som konsertsolist och lärare vid master classes världen över. I hemlandet Spanien är hon särskilt uppmärksammad och har vunnit utmärkelser för sina insatser inom barockmusiken. Hennes röst är känd från filmer och TV-produktioner. Som pedagog har hon de senaste åren vidgat sin verksamhet utöver sång till andning och röstvård, inte minst för rehabilitering av covidpatienter.

> Medverkar i konserterna nr 13 & 22

JESÚS FERNÁNDEZ BAENA, teorb, är utbildad på blockflöjt och luta i Sevilla och Haag. Med Raquel Andueza står han bakom gruppen Raquel Andueza & La Galania som de senaste åren vunnit flera utmärkelser inom barockmusiken och gjort världsvida turnéer. Han framträder också både som solist med olika ensembler och ackompanjator.

> Medverkar i konserterna nr 13 & 22

KOUAME SEREBA, sångare och multi-instrumentalist, är född och uppvuxen i Elfenbenskusten men lever sedan 40 år i Norge där han är verksam som pedagog och musiker med traditionella afrikanska instrument i olika kombinationer och har sin bas för turnéer världen över. 2009 utsågs han till årets folkmusiker i Norge.

> Medverkar i konserterna nr 13, 20 & 22

NILS ØKLAND är prisad spelman och kompositör i en egen blandning av folkmusik, jazz och konsertmusik. Han har framträtt med en rad orkestrar och ensembler i Europa och Amerika och har skrivit både film- och scenmusik för de stora norska teatrarna.

> Medverkar i konserterna nr 1, 7 & 13

Foto: Mattias de Frumeric

STOCKHOLM SYNDROME ENSEMBLE vill skapa en ny och överraskande miljö för att uppleva musik. Gruppen blandar stilar och genrer vid sina konserter, huvudsakligen på nu hotade Musikaliska i Stockholm. Programmen kan bygga på en särskild händelse eller idé. Mängden medverkande skiftar. Men kärnan utgörs av gruppen grundare, huvudsakligen också verksamma i de stora orkestrarna i Stockholm, som alla spelar i Båstad i sommar.

> Medverkar i konserterna nr 12 & 22

MALIN BROMAN, violin, är som mångårig konsertmästare i Sveriges Radios symfoniorkester, tidigare ledare för kammarorkestern Musica Vitae och nu konstnärlig ledare för Österbottens kammarorkester i Finland ett av de mest synliga och uppskattade namnen i den svenska klassiska musikvärlden. Hon har en ojämförlig bredd i erfarenheter som både dirigent, solist, kammarmusiker och pedagog. Som musikalisk ledare har hon särskilt vunnit uppmärksamhet för sin framgång att förena rollerna som konsertmästare och dirigent, inte minst med en snart ikonisk insats med radiosymfonikerna under pandemin.

> Medverkar i konserterna nr 9, 11, 12, 17 & 22

SIMON CRAWFORD-PHILLIPS, piano, är verksam som solist, ackompanjator och kammarmusiker, särskilt i hemlandet Storbritannien, men nu också som dirigent. Med Malin Broman är han grundare av Kungsbacka trio, som är känd för en rad CD-inspelningar och radioframträdanden över Europa.

> Medverkar i konserterna nr 9, 11, 12, 17 & 22

JOHANNES ROSTAMO, cello, är förstecellist i Kungl. filharmonikerna i Stockholm sedan 2008, och har framträtt både som solocellist och gästande förstecellist med ledande nordiska och europeiska orkestrar. Han turnerar också som kammarmusiker, är medgrundare till Orfeus Barock.

> Medverkar i konserterna nr 9, 11, 12, 16, 17, 21 & 22

RICK STOTIJN, kontrabas, leder basisterna i Sveriges Radios symfoniorkester och gästar ledande kammarmusikensembler i Europa som förste basist. Han är uppvuxen i Nederländerna och har framträtt som solist med flera orkestrar i hemlandet.

> Medverkar i konserterna nr 9, 12, 17 & 22

KURSLEDARE

HENRIK FRIENDIN undervisar i viola under Master Class-dagarna. Han studerade vid Det Kongelige Danske Musikkonservatorium och när han tog solistexamen 1989 hade han redan en plats i Danska Nationalsymfoniorkestern. Efter ett par år lämnade han orkestern och började en karriär som solist och kammarmusiker. Samtidigt började han undervisa på Musikhögskolan i Malmö där han 2013 blev professor i viola och kammarmusik. Han har varit solist i många orkestrar över stora delar av världen.

ERIK HEIDE, violin, har just avslutat sitt första läsår som professor i violin vid musikhögskolan i Malmö. Han är också konsertmästare i Göteborgs Symfoniker och i The Danish Chamber Orchestra samt professor i Stavanger. Erik är uppvuxen på svenska västkusten men utbildad i Köpenhamn, Köln och Helsingfors. Längre verksam i Danmark räknas han bland Danmarks ledande kammarmusiker, bland annat som medlem av mångfaldigt prisbelönade Trio Ondine och tidigare primarius i Diamantensemblet i Det Kongelige Bibliotek.

> Medverkar i konsert nr 4

Foto: Agnete Schlichtkrull

ROLF MARTINSSON är en eftersökt pedagog och en av de ledande svenska nutida kompositörerna. Han är professor i komposition vid Musikhögskolan i Malmö och medlem i Kungliga Musikaliska Akademin. Han samarbetar med många internationella dirigenter och orkestrar och hans verk spelas i de mest prestigefyllda konsertlokalerna i världen. Martinssons produktion uppgår till ett nittiotal verk med stor bredd.

Foto: Louise Martinsson

SAMULI ÖRNSTRÖMER, cello, är lärare i cello och repertoarspel vid musikhögskolan i Malmö. Samtidigt är han solocellist i Malmö Symfoniorkester. Han är uppvuxen i Finland och utbildad som cellist på först Sibelius-Akademin i Helsingfors, sedan Edsberg. Från Kungl. Musikhögskolan i Stockholm har han också diplom i dirigering efter studier för Jorma Panula.

> Medverkar i konsert nr 4

ERIK KARLBERG, kurspianist och instuderare, är utbildad i Köpenhamn och New York. Sedan 1986 har han undervisat på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Han har gett många konserter som solist och kammarmusiker och har också ett långvarigt samarbete med flera av våra stora sångare.

> Medverkar i konsert nr 15

Master Class

Som ett samarbete mellan Musikhögskolan i Malmö, Musik i Syd och Båstads Kammarmusikförening ges även denna sommar i anslutning till festivalen mästartklasser som ger 7,5 högskolepoäng. Studenterna kan både vara yrkesverksamma musiker och studenter vid en musikhögskola. Kursens syfte är att de skall utveckla sina färdigheter i att spela kammarmusik. Utifrån studenternas önskemål görs personliga studieplaner. Varje dag får de individuella lektioner samt handledning i kammarmusik. De arbetar också med kurspianisten och har tid att öva enskilt. På fredagen i festivalveckan har vi chansen att

lyssna på studenterna i en avslutningskonsert för kursen.

Kursen i komposition välkomnar studenter som vill utveckla sin skicklighet i komposition och få konstruktiv kritik på de arbeten de gör. Under kursen arbetar man med kompositionsteknik, form, instrumentation, estetik, analys och notation. Man arbetar i grupp i seminarier men får även individuell handledning. Det blir också tid att arbeta med egna kompositioner.

Studenterna har möjlighet att fritt bevista festivalens konserter.

STEINWAY LEGENDER HEMMA HOS DIG

STEINWAY SPIRIO TAR LANG LANG, RUBINSTEIN, YUJA WANG, GLEN GOULD, ADELE, ART TATUM OCH MÅNGA FLER TILL DITT VARDAGSRUM. LEVANDE MUSIK SOM STRÖMMAR UR DIN SPIRIO FLYGEL. ALLT FRÅN KLASSISKT, JAZZ, POP OCH FILM I HÖGUPPLÖSTA LJUDFILER.

TITTA, LYSSNA, DANSA OCH NJUT!

UPPLEV TRADITIONSENLIGT HANTVERK I KOMBINATION MED TEKNISK PERFEKTION.

Tegeluddsvägen 100 · 11528 Stockholm
08 663 4044 · info@piano.se · www.piano.se

STEINWAY PIANO GALLERY

COMMUNITY WORKS

En riktig bokhandel, riktigt nära.

Böcker är sköna fysiska föremål som man gärna är nära och helst måste ta i. Innan man bestämmer sig, alltså. Hos oss hittar du tusentals titlar i vad vi tillsammans med det du behöver till kontoret, kallar fullsortiment.

Bokcirklar, författarmöten och andra evenemang är andra inslag som ligger oss nära.

Och så kaffe – på en riktig Bokhandlaregård! Välkommen.

Riktigt varmt välkommen.

Köpmansgatan 12, Båstad. Tel 0431-700 01.
info@bjarebokhandel.se www.bjarebokhandel.se
måndag–fredag 10–18 och lördag 10–14.

Bjärehalvöns mest erfarna mäklare!

Vi har gjort lyckade bostadsaffärer i mer än 85 år, vilket vi är oerhört stolta över. Vi fortsätter självklart att göra pigga affärer som både säljare och köpare är nöjda med. Skall du också byta bostad? Välkommen att höra av dig till oss.

Vi vet vad som krävs för en riktigt bra bostadsaffär!

0431-36 35 00 | info@jajab.se | jajab.se

Välkommen i sommar

Bjäregourmet och sand mellan tårna på Sveriges riviera.

HOTELRIVIERASTRAND.SE | 0431-785 00

RIVIERA
STRAND
A GRAM HOTEL

VÄVAREN

— i Båstad —

Lin gör dig lycklig

www.vavarenibastad.se

Design House Stockholm

OPEN

Vi finns i Boarp mellan Båstad och Torekov.

Tel: 0431 — 733 45 | designhousestockholmopen.se

Tongivande vänner

MÅNDAGEN DEN 31 JULI KL 18.30

Inbjuder vi till mingelbuffé med musikaliska och kulinariska Godbitar på Norrvikens Trädgårdar

Mousserande välkomstdrink med tilltugg.
Specialkomponerad mingelbuffé med Bjäredelikatesser
Vin eller öl. Dessert. Kaffe

Musik under kvällen med:
Viktoria Karlsson, sopran
Linnea Nordenback, sopran
Fredrik Hagerberg, tenor
Anna Grane, violin
Alkim Önoğlu, violin
Monika Mikalajunaite, viola
John Löfgren, cello och baryton
Blagoj Ljammov, klarinett
Elisabeth Boström, program/presentatör/pianist

Lotteri med fina priser
Samla era vänner till en sommarkväll i musikens tecken!

Anmälan bekräftas genom inbetalning av 1450 kr per person
till PlusGiro 689363-0, Tongivande Vänner

Välkomna!

Sverker Zadig
Ordförande i Sällskapet Tongivande vänner
som bildats för att stärka Båstad Kammarmusikfestival.
Som Tongivande vän är du viktig för festivalens framtid.

Tongivande vänner

**DEN LOKALA JOURNALISTIKEN HAR
ALDRIG VARIT VIKTIGARE ÄN JUST NU**

MADE IN BASTAL
PUBLISHING GROUP

Hos oss blir nya kunder
gärna gamla kunder.
Välkommen.

Båstad, 0431-36 58 40
Köpmansgatan 78
handelsbanken.se/bastad

Handelsbanken

Åk buss till festivalen med Skånetrafiken

Linje 501 går flera gånger om dagen direkt till våra konserter i Apelryd och på Ravinen. Till Torekov och Hov går buss 502.

Tidtabell på:
skanetraffiken.se/sok-resa/tidtabeller

Pierre-Auguste Renoir: *Au café*

VÅRA POPULÄRA SÖNDAGSKONserter PÅ RAVINEN FORTSÄTTER UNDER HÖSTEN OCH VINTERN.

Följ oss på bastadkammarmusik.se
Facebook och Instagram

CAFÉ STALLET

Serverar smörgåsar, pajer, kaffebröd och drycker. Öppet före och under konserter i Apelrydsladan fredag eftermiddag filial i Torekov. Beställ gärna till pausen.

CHAMPAGNEBAREN

Vin med lätt tilltugg, även alkoholfritt öppet kvällstid i samband med konserter i Apelrydsladan.

IN MELLAN HUSEN
på Köpmansgatan 12 i Båstad

Kafé

**BOKHANDLARE-
GÅRDEN**

Från 26 juni
måndag - fredag 11-17
lördag 11-16

kafebokhandlaregarden.se | [@kafebokhandlaregarden](https://www.instagram.com/kafebokhandlaregarden)

tfn. 0707790746

bjäre kraft

BIRGIT NILSSON

DAGARNA

6 - 12 augusti

MASTER CLASS
& KONSERT

6-10 augusti

Ravinen, Båstad

STIPENDIEKONSERT

11 augusti

Västra Karups kyrka

juliusbiljettservice.se

0775-700 400

birgitnilsson.com

TOSCA IN CONCERT

**12 augusti stor utomhusföreställning
vid Birgit Nilsson Museum**

Joyce El-Khoury

Michael Fabiano

John Lundgren

Anton Ljungqvist

Fredrik Zetterström

Rickard Söderberg

Anders Lorentzson

Helsingborgs Symfoniorkester

Stor kör från Bjärehalvön

Pier Giorgio Morandi, dirigent

**BIRGIT
NILSSON**
MUSEUM

GAMLEGÅRDEN

Välkommen

till vår nya mötesplats!

FERDINAND

Vinbar Båstad

Skönt häng i
Ferdinand Vinbar
på Gamlegården
i Båstad!

Gamlegården är en modern handels- och mötesplats i centrala Båstad. Flera aktörer är på plats såsom hamburgerkedjan Brödernas och livsmedelsbutiken Tempo och nu det senaste tillskottet Ferdinand vinbar. På plan två och tre finns 18 hyresrätter och i källaren ett parkeringsgarage.

Backahill – gör visioner till verklighet

Backahill är ett familjebolag med rötter i Ångelholm och Bjärehalvön. Här är vi starkt engagerade i samhällsutvecklingen. Vi drivs av en gränslös entreprenöranda och är verksamma även i andra delar av landet – med egna företag och genom våra ägarintressen i några av landets ledande fastighetsbolag.

Backahill

www.backahill.se

Tack!

BÅSTAD KAMMARMUSIKFESTIVAL VILL TACKA SPONSORER
OCH ÖVRIGA VÄLGÖRARE

The Barbro Osher Pro Suecia Foundation

Backahill

Bjäre Kraft

Crafoordska stiftelsen

Carl Johan Bahre

Engelholmssglass

Olav Christopher Jenssen

Tongivande vänner

Apelrydsskolan

Bjäre Bokhandel

Båstads Kommun

Båstad Seafood

Chocolaterian

Circle K

Ernst Textil

EFFE – label

Made in Båstad

Norrviken

NP Nilsson

Ravinen

Svenska kyrkan

ALLA VOLONTÄRER

Organisation

Huvudman: Båstads Kammarmusikförening med stöd av Musik i Syd

Konstnärlig ledare: Cathrine Winnes

Båstads Kammarmusikförenings styrelse: Hans Lanner (ordf.), Agneta Fagerberg (sekr.), Stefan Lindvall (ekonomi), Gert-Håkan Eriksson, Lena Göranson, Hugo Melander, Lena Melander (ledamöter)

Produktionsteam: Styrelsen i Båstads Kammarmusikförening och Susette Johansson från Musik i Syd

Skribenter: Anders Mellbourn (artistbiografier), Gerd Román Hall från Musik i Syd (verkkommentarer), Agneta Fagerberg (Södergran-text m m)

Omslagsbild: Olav Cristopher Jenssen

Grafisk Design: Ida Sandborg, Anna Aatola (framsida)

Webdesign: Linus Lindgren

Tryck: Exakta Creative

Adress kansli: Bjäre Bokhandel, Köpmansgatan 12, 269 21 Båstad

Telefonnummer: 073-2455126

E-post: info@bastadkammarmusik.se

MUSIK-
HÖGSKOLAN
I MALMÖ

T H E
B A R B R O
O S H E R E R
P R O S U E C I A
F O U N D A T I O N

Crafoordska Stiftelsen

sverigesradio

Under konserterna är fotografering och alla typer av inspelningar förbjuden.
Glöm inte att stänga av mobiltelefonen. Med reservation för ändringar i konsertprogrammen.

Gratis konserter, reportage och festivalnedslag – när du vill!
www.musikisydchannel.se

Biljetter

Biljetter beställs på hemsidan och betalas på bankgiro 5806-7695 eller SWISH-konto 123 162 970 8.

Biljetterna kommer efter betalning att bekräftas per e-post och kan hämtas i Bjäre Bokhandel eller vid första konserten.

Biljetter kan också köpas i Bjäre Bokhandel, Köpmansgatan 12, Båstad, tel. 0431-700 01.

Lilla passet

Entré till samtliga konserter utom frukostkonserterna: 3 500:-

Stora passet

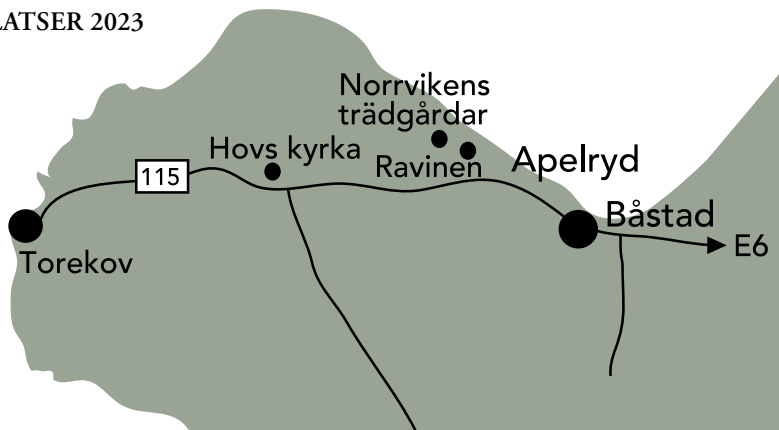
Entré och reserverad plats till samtliga konserter utom frukostkonserterna: 4 000:-

VIP-pass

Entré och reserverad plats till samtliga konserter: 5 500:-

Barn och ungdom har fritt inträde men måste ha en biljett. Dock kostar konsert nr 3 150:- för frukost.

KONSERTPLATSER 2023

Festivalens Kansli

Bjäre Bokhandel, Köpmansgatan 12, Båstad

Postadress: 269 21 Båstad

Telefon: +46 (0)73-245 51 26

E-post: info@bastadkammarmusik.se

MUSIK I SYD
SKÅNE • KRONBERG

